

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XXVI

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

et bibit. Item xpo argenti tempore vesti-
mentu. accipientes sapie testu adco
ut per doctmā aliquos daccam. et in
duamus eos vistera me. An ead ppa
mā cor nrm dmerf vteribus adrecep-
tacula eius ut illor qui p ipis ipm pa-
ghantem suspomā indamū pccois nri
Item tū scōm in firmū suie in fide sue
bono ope visteru. aut p doctmā aut p
reputacōne aut p consolacōm ipm xpm
visteram. Deinde omē quo hic ē carcer
ē xpi et corū qui p eius alii sint
h' mudo degentes q' mcarē nature nati-
tate constructi. In ergo bonū opus
eis factū visteram corū et carcerē et xpm
in eis. **Sequitur Capitulum xxxi**

Et factū ē tū con-
firmasset ihūs
sermones hylario
ut sermōne quo ve-
turū se dñs rē-
diudicatis an-
deret nūc passu-
rū ē se admonet

ut sacramentū eius admittat et gte
eter mcarē agnoscant. Unde dicit. Et
factū ē tū confirmasset ihūs sermōnes hos
omnes **Yabang** siluēt decissimacōe se-
culi et dedie iudicij uel qua ab micio civ
us ad passione omia facta et pōitō
opletat. **Origenes** Non simpliciter
aut dicit. s. sed hos omes. adhuc
em oportebat. cū ead alios loqui sermo-
nes pūe quā tradet. **Sequitur** dicit
discipulis suis. Scitis quia post bidu-
ū pasta fiet. **Yabang**. Sicut em op
iohannis naracōe colligit an sex dies
paste venit ihūs mbechama. inde
venit xpm sedens sup apellū postea
gerunt ea q' narrant nrm gesta
Quillo ergo die quo venit in becha-
ma intelligimā q' smācū quadriduū
ut occurrerent dies ante biduū paste
Hoc aut mter pasta et azimā distat
q' pasta ipē plus dies appellat m' ag-

mus occidebat ad vesperū h' ē xiiii.
lima pmi azimā. xpo. aut lima qm egf
sus ē plus de egypto succedebat festiuitas
azimā. veni euante omi paltero ponē
solent. **Jeromius** pasta aut quod he-
braice dicit phaz. non a passione ut
pleriq' arbitrant. sed a transitu nōiat
exco q' exterminator videns sanguē
scrubus isrlitay p transiret nec passat
eos uel ipē dōs pbens auxiliū pto suo
desiper ambulauit. **Remigius** Sicut
quia auxiliante dno pto isrlitay li-
beratū ab egyptiaca futute transiit ad
libertatē. **Origenes** Non aut dicit
post biduū pasta fiet. aut ve-
met. ne ostendat illud pasta futurū
quod facti solebat scdm legem. sed pas-
ta fiet hoc ē quale nūc fiat factū
Remigius aysice em pasta dicit
sue quia ea die xpus transiit de mu-
do ad ptem. de corrupcōe ad mcoruptōm
de morte ad uitā. Sicut quia salubri
transitu ad emonacā futute mudid rede-
mit. **Jeromius** post duos ead dies
clāssim hūb. vetis et noui testamēti.
venit pasta p mudo celebrat. transp
ead m. i. phaz ita celebrat. p trena
dimittentes ad celestia festinam. **Origenes**
p dicit aut discipulis se tradendū
subdit. Et filius homis tradet ut auā
figat. p mūmens eos ne pūe q' audiat
venitū subito videntes tradi ad mter
mgem obstruēstant. q' aut m psonā
posuit tradet. q' deus tradidit eos
ppter mās. circa genus hūmū. Judas
p' audiat. Sacerdotes p' mūdā dya
ppter timorē ne auellerē de manu eius
genus hūmū p doctmā ipius nō autens
qm magis eripiendū fuerat genus hū-
mū p mortē ipius q' eripiendū fuerat
p doctmā et mirabilia. Tūc aggregati
s' p napes sacerdotū. **Glossa** ostendit
euante appatū et mactamōz dñice pas-

sionis q̄ xpus p̄mittat. Unde dicit
 Tunc congregati s̄ principes sacerdotū **Yeremi-**
gus Et aut̄ dicit. tūc. sup̄ioribus ub̄
 quirit̄. r̄ anteq̄ pascha celebraret **U-**
genes Non aut̄ veri sacerdotes et
 seniores s̄d alius qui videbat̄ p̄tius di
 ve aut̄ erat p̄tius gomme nō intelligē
 tes **gomme** s̄mū sacerdotem dei m̄sidi
 aci s̄m̄t ei et nō cognoscentes p̄ma
 gentū comūse creature etiā seniore ai
 bus et consiliati s̄ t̄nt̄ eū **Crisostom̄**
 Iniqua uelo negotia temptantes ad p̄na
 pem sacerdotū evenit̄ inde volentes
 p̄tate atape unde phibe oportebat ayl
 ti aut̄ erant tūc p̄ncipes sacerdotū loq̄
 vō vni eē volebat. Unde manifestū
 ē q̄ iudicia dissolutis accipiebant p̄n
 apū. moyses em̄ vni eē volebat
 p̄mape sacerdotū eē iussit et comō
 tuo a l̄m̄ fici postea uō amū f̄s̄
 eos igit̄ ait hic p̄ncipes sacerdotū
 qui de p̄ncipibz sacerdotū erant **Yeremi-**
gus Condemnant̄ aut̄ q̄ et quia con
 gregati s̄ et quia p̄ncipes et sacer
 dotes s̄m̄t. Quo em̄ plures ad ali
 quod malū pagendū quēniūt. et quo
 s̄blimiores et nobiliores s̄m̄t. eo de
 tius hētū malū quod comittūt. et co
 maior pena illis p̄parat̄. Ad ostendēdū
 aut̄ d̄m̄ simplicitatē et i nocentia ad
 dit̄ civit̄. ut ih̄m̄ dolo tenent et
 occident. In quo em̄ nullū motus cau
 sam invenire poterant consiliū fe
 cerūt ut dolo tenent et occiderent
Crisostom̄ Consiliati s̄ q̄ ut
 tenent eū occulte et in t̄viment̄ s̄o
 mdabant aut̄ p̄t̄m̄ q̄deo q̄ festivitātē
 exspectabant p̄terire p̄ter quod s̄
 dicebant aut̄ non in die festo. Do
 abolus em̄ nolebat in pascha xpm̄
 pati ut nō manifestū eū q̄staret
 passione p̄ncipes aut̄ sacerdotū nō ca
 p̄ dei s̄ timuerūt. ne salū p̄t̄o i
 hoc t̄pe pacto maior eis iniquitas

fiet sed ubiq̄ q̄ humana s̄ cogitabat
 Unde sequit̄ Ne forte tumultū fieret
 in ip̄to **Urgen** p̄ter diversa stu
 dia ip̄t̄ diligendū xpm̄. et odientis
 cedentis et nō cedentis **leo iii i p̄m̄se**
de passione prudentibz ergo **desipulis**
 p̄ncipibus ne in isto die tumultū ori
 ret̄ nō festivitātē sed famori stude
 bat̄. Seditiones em̄ tubas fici i p̄c
 apia solempnitate metuebant nō
 ut ip̄s nō peccaret. sed ne xpus
 euadet̄ **Crisostom̄** Sed in furore
 feruentes mutati s̄ a suo consilio.
 Quia em̄ traditorē in uenerūt i ip̄a
 festivitātē xpm̄ occiderūt **leo iii in**
f. de passione Diuino aut̄ i intelligim̄
 dispositū fuisse consilio ut iudei p̄n
 apes qui sciendi in xpm̄ occasiones
 sepe queperant non nisi in solempn
 tate paschali exirendi furoris sui accipet
 p̄tatem. Ad portebat em̄ ut manifestū
 implent̄ affectū. q̄ dū figurato filant
 p̄missa mistio. ut tūc significatū dū
 vera remouet̄ et vno explet̄ sacri
 ficio variāz d̄m̄ conct̄m̄z ut ergo
 ombre cedent̄ corpi et cessaret̄ yma
 gines sub p̄ma civitatis hostia in hos
 tiam transyt. sanguine sanguis aufert̄
 et legalis festivitas dū mutat̄ imple
 t̄ **In aut̄ eēt ih̄m̄ in bethania **Ulopa****
 Ad stens consilio p̄ncipi de xpi occa
 sione vult exequi civit̄ q̄plerom̄ eiq̄
 andens qualiter iudas hūit̄ quēntoz
 ai iudeis ut xpm̄ tradet̄. Et p̄us
 tam̄ p̄dicōis p̄mittit. Doluit em̄ q̄
 nō erat remidatū vngentū quod m̄l̄
 sup̄ caput xpi effudit. ut de p̄rio ali
 quid tollēt. Unde voluit hoc dap
 nū p̄ditōe m̄gri recōpensare. Dicit
 ergo. In aut̄ ih̄m̄ in bethania in domo
 symonis leprosi **Yeremin̄ 9** Non q̄
 leprosus illo t̄pe p̄maneret. sed q̄
 antea leprosus. postea a saluatore
 m̄dat̄ est. n̄c̄ pristino p̄manete

ut virtus curantis appareat. Sequitur
accessit ad eum mulier habens alabastrum un-
genti pretiosi **Yabanius** Est autem alabastrum
genus marmoris candidi varijs colo-
ribus intertexti. quod ad vasa ungen-
talia cavata plent eo quod optime suave
ca mēdrupta dicitur. **Ieromus** alius autem
evangelista yalabastrum ungenti pre-
tiosi nardum pistacum posuit. huius est omni-
et absque dolo **Yabanius** pistacum enim grece
latinē dicitur fides. unde pistacum. i. fide-
le. Erat enim illud ungentum fidele. i.
pistacum non adulteratum. Sequitur. Et effudit
super caput ipsius recubens. **Augustinus**
fortitan quis dicit quatuor fuisse mulieres
de quibus scripserunt evangeliste. Ego
autem magis consensio tres fuisse et
vnam quidem de qua scripserunt. Mattheus
et marcus. Alteram autem de qua scripsit
lucanus. aliam autem de qua scripsit iohannes
Ieromus Nemo enim potest candi-
de que super caput ungentum et que
super pedes effudit. Illa enim et lacrimis
lauat et crine tergit et manifeste
meretrix appellatur. de hac autem tale
nichil scriptum est. Nec enim potest sta-
tim capite domini meretrix digna fieri.
Ambrosius se lucam propterea non cade-
re ne sibi contrarium evangeliste dix-
isse videant. propterea etiam quod in ieremias et
tempore diuinitate dispulsi. ut adhuc illa
peccatrix sit ista iam proficitur. **Crisostomus**
et sic. Et sic. hoc apud tres euangeli-
stas mattheum marcum et lucam vna et eadē
videtur. Non autem absque ratione leprosus sy-
monis meminit euangeli-
sta sed ut ostendat
unde fiducia sumens hec mulier acces-
sit ad christum. Quia enim lepra in munda pas-
sio videbatur videns quod ihesus illud holeris
curauit apud quem manebat. confi-
dit quod et ante eius in mundicia facile es-
purgabit et alius mulieribus prauitate
corpore ad christum accedentibus sola ipsa ho-
noris gratia ad christum accessit et propter ac-

curam cum nichil in corpore in firmum habet
Quare propter hoc aliquis maxime eam
admirari debet. Apud iohannem autem non est
eadem mulier sed altera quedam mirabilis laz-
ari soror. **Augustinus** Quia mattheus quidem
et marcus in domo symonis leprosi hoc
factum fuisse exponit. Iohannes autem quod ve-
nit ihesus ubi erat lazarus et non symon.
sed maria et martha non scribit. Ad
huc sic. Iohannem autem sic dicit postquam
venit in bethaniam. quoniam fecerunt ei cenam
martha et martha. hic autem quoniam recubuit
in domo symonis post biduum postquam
erat factus. Et apud mattheum et mar-
cum discipuli indignantur eo bono profecto
apud iohannem autem solus iudas firmandi
affectu apud lucam autem murmurat no-
mo. **Gregorius** in omni. uel dicens quod haec
candē qua lucas peccatrice mulierem so-
hamnes maria; nominat. **Augustinus** decessit eum
lucanus autem ipse simile factum commemorat
ei quod ibi dicitur nomine quod quoniam eius
apud quem quoniam dicitur. **Augustinus** Nam et ipse
symone dicitur tamen quia non est contra
nam uel more hominum. vni nomen huius ha-
mines duos potius credibile est fuisse
alium illud symone non leprosi in domo eius
huius in bethama gerere. Nichil igitur
aliud arbitror nisi quod non quidem alia fuisse
peccatrice quod peccatrix tunc accessit ad
pedes ihesu. sed eandem maria; bis hoc fecisse
semel scilicet quod lucas narravit. Nam
hoc eandem iohannes maria; commendat quoniam
tauit antequam veniret in bethaniam. Erat
inquit languens lazarus a bethama de
castello male et marthe sororis eius
martha autem erat quod unxit dominum unguento
et exoluit pedes eius capillis suis cuius
fuit lazarus in firmabat. Nam itaque hoc
martha fecit quod in bethama cuius fecit
aliud est quod ad lucam narrationem non pertinet
sed propter narrat. tribus iohannes sic ma-
thaeo et marco. Quia autem mattheus et
marcus caput domini ungento illo per-

fustum dicitur. Iohes aut pedes. audit non de contrahit. si accipiamus non solum caput sed et pedes dñi p̄fuisse intrem nisi forte qm̄ marcus fracto alabastra p̄ fustum caput gmemorat tam quisp̄ calceosus est ut aliquid in vase fracto negat remane potuisse. Unde etia pedes dñi p̄funde. Ille aut qui sic calumpniat p̄us accipiat per fustes pedes anteq̄ illud fractu eet ut in tegro remaneat unde etia caput per fundet ubi fractura illa totu effuderat **Aug⁹ dōdor**
Bana. Neq̄ ullo mō quisquā p̄brius crediderit dñi pedes ita vngento p̄io p̄ amulere per fustes ut luxuriosos et nō hōm̄ plent qm̄ om̄ibus a talibz non vsus vers. sed libido cotenas mal p̄e Quisq̄us em̄ rebus sic vtit̄ ut metas q̄suetudinis bonas inter quos vsatu excedat. aut aliquid significat aut flagitiosus ē. Ita q̄ quod malus p̄soms plerū q̄ flagitū ē. T̄ diuina uel p̄p̄ica persona magne auidā rei signū ē. dōdor em̄ bona fama bona ē quāquq̄s bone vite opibus habuit dñi vestigia xpi sequat̄. q̄ pedes eius p̄tiosissimo odore p̄fidit **Aug⁹ de p̄fusione** Sed h̄ videri p̄t cōtinū q̄ matheus et marcus postea quam dixerūt pascha post bidniū futurū. demde gmemorauit q̄ erat iherosol̄im bethania ubi de vngento illo p̄io dicit Iohes aut an̄ sep̄ dies pasche de vngento illo p̄io dicit ead̄ narratur Sed qui ita mouent nō intelligūt mat̄m et marcū illud q̄ in bethania de vngento factū erat recapitulando posuisse Non em̄ quisquā corp̄ cū dixisset. post bidniū pascha futurū. sic aduipit ut dicit posth̄ cū eet bethanie **Crisp̄ in omelia** Sed quā discipuli ingem̄ dicente. auiam volo et nō sacrificiū d̄put se cogitabant Si holocausta non acceptat multo min⁹

olei hui⁹ vsim Unde sequit̄. Videtes aut̄ discipuli indignati s̄ dicentes. Cur quid perditas her̄ potuit em̄ istud vendari multo et dari paup̄ibz **Jerom⁹**
 Scio quosdam hūc locū calumpniari q̄ Iohes q̄ iuda plū dixerit q̄n̄ statū. eo q̄ loculos tenuit et fur ab initio fuit et matheus scribat om̄s discipulos indignatos nestientes tropū qui vocat̄ p̄ nodasche quod et p̄ vno om̄s et p̄to multus vnus solcat appellat̄. Tam et paulus in epl̄a ad hebreos dicit. Secti sunt in vni timō salicet ysaiā p̄phē tam sectū at autuerit **Aug⁹ de p̄fusione** p̄t aut̄ intelligi q̄ et alij discipuli aut̄ senserūt hoc aut̄ dixerūt aut̄ eis iuda dicente p̄suasi s̄t atq̄ om̄ voluntate matheus et marcus etia uerbis oppresserunt. Sed iudas p̄tēra dixerat quia fur erat. ceteri uo p̄ paup̄ū curā. Iohes aut̄ desolo illo id gmemorare uoluit cui⁹ op̄ hat occae firandi consuetudine credidit. i timādū **Breg⁹ in om̄i** discipuli ergo ita existimabant. Sed dñs mētē mulieris videns p̄mittit. aulca em̄ erat eius religio et mēssibile p̄idū. q̄ dō condescendens concessit sup̄ caput suū vngentū p̄fundi. Sicut em̄ p̄ eius odorem victime et simūl p̄ciebat̄. Ita et xpus muliere deuote vngere. Auḡ discipuli mētē nestiebant querela facientes. Unde sequit̄. Sciens aut̄ ihus ait illis. Quid molesti estis huic mulieri. **Remigius** per quod apte audit q̄ apti aliquid molesto locuti fuerat. ad ihus cū p̄ dicit̄ aut̄ subdit. Opus boni opata ē in me. d̄ si dicit̄. Non ē perditas vngenti sicut vos dicit̄ sed opus boni. i pietatis et deuotōis obsequiū **Crisp̄ in om̄i** p̄ aut̄ nō simplicit̄ dixit bonū opus operata ē in me. sed p̄us posuit. Quid molesti estis huic mulieri. eru

diens nos quodcumque gerit boni a quo
tunc et si non diligenter factum fuit susti-
pere et fave et augere et non opprobrio
dum diligentiam expecte. Quis quis em
cu metogasset antea fecisset hoc mulier
non mandasset hoc fieri. Sed post effu-
sim congnoscit non habet locum discipulorum
more patris. Et ideo ipse ut non obtunderet
desiderium mulieris omnia haec conspiciat
mulieris dixit. **Remigius** Sequitur. **Ma-**
paupes semper habetis vobiscum. Con-
tendit enim dominus huiusmodi quasi ex qua
ratione quoniam non erant illi culpandi. qui sibi
ad huc in mortali corpore quod sibi aliquid
de facultatibus suis sub manu strarent
tunc paupes habere. **Remigius** quibus
fideles qui tunc vellent benefacere passent
ipse vero brevi tempore corporaliter erat ma-
strum tunc eis. **Remigius** unde sequitur. **Et**
semper habetis. Sed magis videtur in hoc
loco deponere dicit corporaliter quod non quid
tunc eis ita futurum sit post resurrectionem
quod nunc in omni quiete et familiaritate
Remigius vel soluit ita ut intelligatur
quod non solum unde dicitur sit. sed non dicitur
habere. sed habere. quia in persona unde
omnibus imitabilibus illius dicitur est
Ideo autem dicit non semper. tunc nec
ad tempus habent. quia mali videntur
propter haec in presenti seculo quando in presentem
se mensuris propter et ad mensuram eius. Sed
non semper sic habent. quoniam solum electis
dicitur est. **Remigius** Venite benedicti patris mei
et sequitur. **Remigius** arguens enim haec. **Remigius**
haec corpus meum ad sepeliendum me fe-
cit. Consuetudo erat illius propter ut
corpore motuarius diversis aromatis
condicerent quibus dicitur illa quod suaveret
Et quia futurus erat. ut haec mulier
corpus domini motuarius vellet pungere et
tamen non posset quia resurrectione ante
ciparet. **Remigius** **Remigius** divina providentia accidit
et ut vivum corpus domini pungere. haec
est ergo quod dicit arguens haec. **Remigius**

Remigius **Remigius** **Remigius**
hic quod pro dominus pro et
dixit ad discipulos et
ce ego vobiscum sit usque
ad consummationem saeculi
et tunc loquitur ad
pro habet. **Remigius**

tunc haec mulier corpus meum vivum pungere
me mortuum et sepeliendum dicit. **Remigius**
Remigius Quia ergo sepulchrum et morte
memoravit. ut non moueat in tristitia
mitte mulierem cuiusdam cum quod dicitur
quod consecrat amen dico vobis ubique pro
tatu fuit hoc enim in toto mundo. **Remigius**
in quocumque loco dilatabit terra pro tati
munda. dicit et quod haec fuit in memo-
ria eius. **Remigius** **Remigius** et apponit notat quod se
iudas contradicens adeptus est pro fide
in fama. sic et ista pro deus in
glam **Remigius** Attende notitia futurorum
quod passus pro biduo et mortuum fuit
evangetium sicut in toto orbe celebrans. **Remigius**
Remigius **Remigius** **Remigius** **Remigius** **Remigius**
Et ubique traiecit abierit videris haec
mulierem famosam effectam quod virtus pro
centis effecta. Et regni quidem multorum
credunt victoriae silent et multi qui multa
tes aspererunt et gentes multas fuit
subegerunt neque exaudiri neque honoris
pro regni. **Remigius** **Remigius** **Remigius** **Remigius**
haec mulier oleum
effudit in domo leprosi cuiusdam pro viris
prohibet haec omnia contemnat pro orbem tra-
iecit et tempus tantum pertransiit et
memoria eius quod factum est non est habere
facta. Sed quare nihil speciale promit
mulierem pro sempiterna memoria. **Remigius**
exhibet quod dicit intelligi potuit. Si
enim opus bonum fuit manifestum quoniam et
mercede dignum suscipiet. **Remigius**
Remigius **Remigius** **Remigius** **Remigius**
arguit autem passus pro omni mundo mo-
rat in beati amia in domo obediens que
quod fuit pro omni leprosi. **Remigius**
quod ipsa obediens dicit. qui iuxta
aliam intelligentiam mundum propterea
in domo curata est terra. **Remigius** **Remigius**
autem ubique in scripturis aut opus
suum intelligit. quo lucerna ubi curata
clarebit aut dicitur. cuius auditu ubi
fidei quod est accensum mittit. **Remigius**
ergo omne quo quis arguit oleum appellat
oleum aut aliud est congenitum. **Remigius** **Remigius**
genti aliud est propterea. **Remigius** **Remigius**

etiam ubi opus
boni alius est quod
et pro homine
deus illud pro
tatu ad gladium
haec fuit homi
deus quod facit
opus illud oleum
dicitur et ipse
pro videri pro
bona que fuit ab
deus non non
et in hoc seculo
boni opus odor
latem homi ut
qui fuit in opus
pro ipse pro
olent facit pro
propterea fuit
et in vobis et
et tunc et tunc
Remigius pro
pro replet et
pro pomtenu
que omnia et ha
que pedes domi
deus que ad pro
pro magis cap
pro et magis
haec pro magis
et que in passio
deus caput et
pro aut opus
pro boni opus
fuit saluand
et in passio
et vobis pro
pro magis
pro et tunc
pro possent
pro pro suo
pro que

actus iustus opus dicitur bonum ad opus at
 boni alius est quod facimus propter homines
 vel propter homines alius quod facimus propter
 deum illud proficit ad usum hominum alius
 tantum ad gloriam dei. ut puta aliquis
 boni facit homini naturali iusticia motus non pro
 deo. quomodo faciebat interdu et gentes
 opus illud oleum est vulgare non magnum
 odoris. et ipsum tamen acceptabile apud deum
 quoniam ut dicitur petrus. apud deum est opera
 bona que fiunt ab in fidelibus in hoc seculo
 eis proficiunt non in illo ad consequendum vitam
 eterna. Qui autem propter deum faciunt. magis
 illis in hoc seculo proficit hoc est unguentum
 boni operis odoris. Sed aliud fit ad uti
 litatem hominum ut puta etc. et huiusmodi hoc
 qui facit in christianos pedes domini unguat
 quia ipsi sunt domini pedes quod precipue
 solent facere penitentes pro remissione
 peccatorum suorum. Qui autem in castitati studet
 et in ieiuniis et orationibus permanet
 et ceteris que tantum ad dei gloriam proficiunt. hoc
 est unguentum preciosissimum ex cuius odore
 tota replet ecclesia. Et hoc est opus pro
 non penitentium. sed proficitur. aut doctrina
 que naturaliter est hominibus hoc est unguentum
 quo pedes domini unguuntur. Agnoscant
 fidei que ad plura pertinet deum est unguentum
 quo unguuntur caput christi quo appellatur
 propter baptismum in morte. **hilarius** astr
 autem hoc in significatione plebis gentium
 est que in passione christi gloriam dei red
 didit. Caput enim eius pro unguentum. Ca
 put autem christi deus est. Nam ungue
 tum boni operis est fructus. Sed disali
 fauore saluandi israelis vendi hoc in
 usum pauperum dicitur debuisse. pauperes
 autem iudeos fide indigentes in sancto
 prophetico participant. quibus dominus ait
 plerumque et temporis quo habet curam pau
 perum possent. Ceterum non nisi christo
 excepto suo salutem gentibus posse
 prestrari que secum in fide mulieris huius

unguento sunt conspulte quia regnatio non
 nisi commotus in baptismo profectus redi
 met. Et dicitur ubi predicabitur hoc est in na
 tabit opus eius. quia testante ista evan
 gely gloria fide gentium predicatur. **Tunc**
 abiit unus **Glosa.** postea secus predicat
 consequetur de predicat unde ait orantia
 unde dicitur. **Tunc** abiit unus de xij
 qui dicebat iudas scarioth ad principes
 sacerdotum **Crisostomus in omni.** Tunc scilicet
 non quoniam hoc audiuit quoniam predicabit e
 vangeliu ubique tunc enim non virtus
 ineffabilis erat quod dicitur **augustinus de**
confessione ciuitatis. Ita enim primo dicitur
 dicente domino. **Satis** quod per biduum pasta
 fiet et tunc congregati sunt principes
 sacerdotum et tunc abiit unus de xij et
 inter illud enim quod dicitur est ne tunc
 tus fiet in iusto et hoc est quod dicitur **Tunc**
 abiit unus de xij. **Interpretatio** est
 illud de bethania quod recapitulatio
 dicitur est **augustinus** abiit autem ad ius
 unum principem sacerdotum. scilicet qui factus
 fuerat sacerdos in domo ad multos
 principes sacerdotum ut vendit precio
 volente redime totum mundum. **habanus**
 abiit autem dicitur. quia non coactus non
 tunc sed sponte scelerat inuit con
 siliu **Crisostomus in omni.** Addit autem unus
 de xij. de se dicit de primo choro coru
 qui sublimiter electi sunt. et ad designa
 tionem eius adiungit. Qui dicitur iudas
 scarioth. Erat enim et alius iudas **Pe**
trus in glosa. scarioth namque fuit villa in
 de ortus est iste iudas **leo in fine**
de quibusdam. aut non timoris per timorem
 christi deseruit. sed peccatue cupiditate
 distaxit amore enim peccatue inuis est
 animis affectio et anima lucra cupida et
 propeguo pite non metuit. nullum quod est
 iusticie in illo corde vestigium in quo pluri
 aliaia fecit hitaculid. hoc perfidus
 iudas mebratq. veneno. du stit
 luari. tam stulte impius fuit ut

et dnm vendet et magistrum. Unde dicitur
pnapibus sacerdotibus. Quid vultis michi
dare et ego ero vobis tradam **Jeromius**
In felix iudas dampnum quod ex effluo
vngenti fecisse se credebat vult magis
precis open fare. nec certam tam postu
lat sum. ut saltem lucra videret
pditio Sed quasi vile tradens manapiu
in potestate ementiu posuit quid vellent die
Aug. hoc autem fuit ante qui accipit
aliquid corporali aut mundiali re ut
tradant et eiciant ab aia sua saluatore
et vbu vltatis quod erat in eis. Sed
At illi constrauerunt ei xxx argenteos
tantam mercede constituetes quantos
annos saluator gustatus fuit in bar
mudo. **Jeromius** Joseph autem non ut
multi putant iuxta lex mptes. xxx
aureis venditus e sed iuxta hebraica
vitatem xxx argenteis. nec em
potat pncipior suus et q dms **Aug.**
de pmbz ewi Et autem dms xxx ar
gentis venditus est signavit p uida
iudeos iniquos. qui psecutores carnalia
et temporalia que ad quicq ptinet sensu
corpis. xpm hie no licent. et quia
scpta mundi etate fecerunt seces quq
eos tam precu venditi dnm accepisse
signatu e. Et quia eloquiu dnm argenti
e illi autem ead ipam legem carnaliter
intellexerunt tam argento mppse
runt seculis pncipatus ymagine qua
amisso dno tenuerunt. Sequit. Et exinde
querere oportunitate ut eu traderet
origen Quale aut oportunitate q
rebat **Lucas** iudas manifestus
explanat dicens. Et querere oportu
tatem ut tradet eu sine turba. i. qm pte
no erat circa eu sed factus erat eu
discipulus quod et fecit tradens eu post
cena cu pccato eet in pao getsemani
Et inde si usqz mit oportunitas ista ui
detur hys iudeis hys qui uoluit pde
dei uerbu in tempore psecutoris qm multo
tradentiu no e circa uerbu vitat. p

aut die azimorum **Glosa.** pfecto fuit
euangelista de hys q erant pambilla
ad xpi passom salicet de pntiaco pas
sionis. de canfilio pncipiu et detractati
pditionis. nunc aut tempus et feriem pas
sionis capit psequi dicens. Prima aut
die azimorum **Jeromius** pma dies azimorum
pnu. dies mensis pmi e qm agnus ymo
lat et luna plenissima e et fermentu
abiit **Jeromius** Et no du quod apud
iudeos pmo die pascha celebrat. Re
liqui vero septem sequentes dies az
imorum uocabant. Sed iudei dies azimorum
dicunt p die pasche **Cristianus** vel
hanc pma diem azimorum dicit quia
septem dies azimorum erant. Assueunt
enim iudei a uespera semper miare die
Unde huius diei facit mentio. sed q
in uespera pascha erat ymolandi
quod quia facta fuit **Jeromius** Sed forte
dicit aliquis. Si ille typicus agnus
figurat istus ueri agni gestabat q
no ea ea nocte passus e xpus qua ag
nus solebat ymolari. Sed sciend quia
eadem nocte mista corporis et sanguis
sui discipulis celebranda tradidit et
sic tentus et ligatus e iudeis et
sic ymolatus. i. passionis sacrauit
exordiu. Sequit. Accesserunt ad ihm di
scipuli dicentes. Vbi vis paremus
tibi comedere pascha. In ter eos aut
discipulos qui accesserunt ad ihm et
iudam estimo fuisse proditore **Cris
tianus** Et hinc aut manifestu e
qm no erat ibi doming neqz turgur.
ego aut estimo nec discipulos huisse.
pfecto em eu illuc rogassent venire
Sequit. At ihus dixit. Ite mentate
adquenda **Aug. de assu ewi** Et
salicet que marcus et lucas dicit
prem famlicas uel dnm domus. Quod
ergo ineposuit marcus adquenda ty
ex psona sua studio breuitat illud q
pendio uoluit in sumae. Na nemo

sic laici ut dicitur. Itz ad quoda quis
 nesciat. Interposuit ipse ad quoda no
 quia hoc dno dicit sed ut ipse nob
 insinuat et tacito nomine fuisse quoda
 trinitate ad que dm discipuli mittebant
 ut pararent pascha. manifestu e
 discipulos adno no ad quolibet. sed
 ad quoda homines. i. ad certu aliq m
 se esse. **Crisostomus** vel dicendu
 q per hoc q dicit ad quenda audit
 p ad ignotum homines mittit. mirans
 hinc. qm patat non pati. Qui em
 menti huius pphasit ut eos suscipet
 quid non utiqz apatus eet in hys
 q ai crucifigebant si tamen voluiss
 non pati. Ergo aut neqz hoc admittor
 solu qm cu suscepit ignotus existet
 sed qm suscipiendo xpm multoz adu
 gtempit. **Hylarius** vel adeo hores
 cu quo celebratur pascha eet no no
 minat. Non em xpiam nome honor
 cedentibz erat patus. **Vikarius** ut
 nome p mittit ut omnibz veru pas
 cha celebrae volentibz xpm q hospi
 tio sue mentis suscipe danda facultas
 designet. **Jeromus** in hoc etia mo
 rem veteris testamti noua scriptura q
 suat. scripter em legimus. dixit ille
 illi. et in loco illo et illo. et tamen non
 psonar locoz q non ponit. **Beatus**
Et dicit ei qm dicit tpus meu
 ipe e. **Crisostomus** hoc aut dicit
 discipulis passionem q memorans ut
 ex multiplici passione emittat e exi
 tati meditare. quo ventur erat. sit
 aut demans q volens ad passione
 vent. **Et dicit te** factu pascha.
 In quo demat qm usqz ad vltimu
 diem no erat qtraus legi. addidit
 aut. **Et discipulis meis** ut suffices
 fiet patus et ut ille ad que mittebat
 no existimaret cu occultu velle se.
Et fecerunt discipuli prout constituit
 illis ihus et parauerunt pascha. **Origenes**
 forsitan aut aliquis rapuerit ex eo
 q ihus celebravit more iudaico pas

cha quia quent et nos imitatores xpi
 similiter face non considerans q ihus
 factus e sub lege no ut eos qui sub
 lege erant sub lege relinquet. sed ut
 ex lege educeret. **Origenes** ergo magis no
 quent illos in troie in lege qui pnt fi
 erant extra legem sed pntaliter celebri
 tes que in lege corpora celebranda madat
 in azime suavitatis et vitat celebrans
 pascha. **Idem** voluntate agni dicens.
Nisi manducauerit carne mea et bibeit
 sanguine meu no habet vita in vobis.
Vespere aut factu Jeromus dno de
 passione sua p dixerat. nunc etia de pro
 ditore pdicit. dans ei penitentis locu
 ut cu intelliget piri cogitacoes suas
 et occulta cordis consilia penitet cu
 fia sui. **Unde dicit** **Vespere aut factu**
distribuebat cu xpi discipulis suis. **Jeromus**
Cu xpi dicit quia iudas adhuc erat. mo
 qui id receperat merito. **Jeromus** **Origenes**
 em sic agit. **Judas** ut tollat suspicio
 pditoris. **Jeromus** **Et non dicit** quia pule
vespere factu distribuisse dicit qm ad ue
 speram agnus ymolai solebat. **Vikarius**
Idco etia vespere distribuit cu discipulis
 quia in passione xpi qm veru sol ad orta
 sim pperauit. vestis etia omnibz fide
 libus ppata fuit. **Crisostomus** **Desigit**
aut euanta q comedentibz eis disputat
 xpus de traditoe inde ut et a tempe
 et amara ondit malicia proditoris. et
 id sequit. **Et edentibz** illis dixit. **A**
men dico vobis quia vnus vtrius me
 traditurus est. **Leo iii in fi. de passione**
In quo notam sibi ee pditoris sui co
 stam demit. no auespera nec apta
 impu mtepatoe ofundens. sed leui et
 tatita admonitoe gens ut factus torri
 get penitendo que nulla defomasset
 abiectas. **Origenes** vel dicit gnaliter
 ut testimonio pntis cordis singuloru
 qualitas pbaret. et ut inde ostendet
 malicia qui nec cogitoe co silioz suoz
 credebat. **Et** quia t pms putauit

late quasi homine quid postquam audit
constant suam partem in uerbis ipius.
Quotid primum in fidelitatis erat secundum
impudentie ut etiam discipulis ostenderet
bonitatem quia plus credebant uerbis
quam consue sue. Unde sequitur Et contem-
pti ualde cepit singuli dice. Numquid ego
sum dominus. Unusquisque enim discipulus pre-
bat ex hijs que docuerat ihesus quoniam ad
malum uerbiliter et natura humana et col-
lectatone aduersus rectores huius mundi te-
nebras et propter hanc causam unusquisque
corpe timens interrogauit. Unde et de
omnibus futuris timendum est nobis in fir-
mis. Videns autem dominus despectis timentes
discipulos demeruit perditore iudicio
prophete uerba dicentis. Qui manducat
pane meum ampliat aduersum me sup-
plantationem. Unde sequitur. Et illi respo-
dens ait. Qui intingit meum in mero
paspide hic me tradet. **Jeromus** ad
hunc dominum patiam primum dixit. Unus
uero me tradet pro seuerat peritor in
malo manifestus arguit. et famem
nomen christi non designat. Judas enim te-
tis contra fratres et retrahentibus manu
et mendicantibus cibum ex suo temeritate
et impudentia qua perditura erat etiam
manu tu magis mittit in paspide ut au-
dacia bona consuetudine mentiret. **Crisostomus**
in omne anchi aut uidet et hunc christum
fecisse quod saluet iudas tu eo in paspide
in tingeret. magis enim confidenter
et amore suo attrahens. **Abanias**
Quia autem dicit hic matheus in paspide
ayarus dicit matthias paspis enim
et uas est quadrangulatum a partibus
assibus. uerque latibus dictum. Catu-
m non nos fictile aptum ad mittendum
liquorem et potuit fieri ut in mensa uas
fictile quadrangulum ginet. **Ougeni**
hec est autem pro consuetudo hominum in
miserabilibus ut per salem et pane in
perdicent hominibus maxime magis timi-

tie ab eis herentes. Si autem et per
spualem inefas habundantibus uidet
multitudine malicie eius non recar-
datus nec in copalibus bonis magis
dilectum nec in spiritualibus doctrina. Tales
sunt omnes in ecclesia qui in perdicant
suis tunc quibus ad eandem mensam corporis
christi sequuntur simul sunt. **Jeromus**
Iudas autem nec primo nec secundo coram
a perditore retrahit pedem sed patiam
domini nutrit impudentiam suam. Et ideo
pena perditur ut que pudor non in-
terat corrigant demerita supplicia.
Unde sequitur. Filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est de illo. **Veniguo**
humilitatis namque est ire. diuinitus
semper manet et est et quia humilitas
pati potuit et mori. Idcirco pul-
ditur filius hominis abire. Aperte etiam
dicit. Sicut scriptum est de eo. quoniam
quicunque passus est pro nobis prophetis pre-
dicta sunt. **Crisostomus** hoc autem dicit
ad consolandum discipulos ut non exis-
timarent in firmitate id est quod
passus erat et ut etiam corrigeret
perditore. Quoniam autem scriptum sunt
passus est pro nobis nihilominus tamen ma-
sat. Iudas non enim traditio uide
salute manum operata est. sed propter
qui aliorum nequitias ad id quod nobis
expediebat utebat. Unde sequitur.
Ne autem homini illi pro que filius hominis
tradit. **Ougenes** non dixit. Ne
homini illi aquo tradit. sed per que
tradit. andens aliam aquo. et ad uas
propter autem iuda in spiritu est traditoris.
Ne etiam omnibus perditoribus christi. Quia
tunc enim christi discipulos tradit propter
propter tradit. **Veniguo**. Ne etiam
erit omnibus qui maligna consuetudine et
polluta ad mensam per accedunt. Quoniam
autem christi non tradant iudeis ad truci-
figendos. **Jeromus** tradit tamen suis magis
mebas simedum. Et ad maiore exagge-

Dignus em etiam sacramentorum quod
 non fuerat dispense aut cu hinc
 tollit qm turbis reclusis & ascendit
 Sequit. Et ait accipite et comedite
Aug 9 d ub dm Inuitat dno seruos ut
 paret eis abu se ipm Et quide qm
 manducatur reficit sed no defiat. viuit
 manducatus. quia surrexit occisus. n
 qm manducatur ptes de illo facim. Et
 quide in sacramento sic fit. Nonnt fideles
 que admodu manducant carne xpi. v
 nusquisq ptem suam accipit p partes
 manduca in sacramento et mteget
 manet totus i celo. totus in corde tuo
 Ideo autem ista dicit sacramta. quia i
 eis aliud uidet et aliud intelligit. Ad
 uidet hie specie corporale. quod mtelli
 fructu hie spualem **Aug 9 sup iohem**
 Carne aut xpi no edamz tantu i sa
 cramento quod et multi mali faciut sed
 usq ad tempus ptiapaciz manducemus
 ut modm corpe tamq membra maneamz
 ut eius spiritu vegetemur **Ambo de fac**
 Ante em qm confectet panis e. ubi aut
 verba xpi accesserint dicens hoc e
 corpus meum corp q e Et accipies
 calicem **Vermigius** Quia fuit corpus
 sub specie panis dno discipulis dederat
 pulchre etia calice sui sanguis tradit
 eis. p inde dicit Et accipiens calicem
 grat egit. In quo demrat qntu de
 ma salute gratulet p quibus & sang
 suu effundit **Cris m omie** Ideo &
 grat egit ut nos docet qualie nos o
 portet hoc misteriu pfecte et etia mnd
 uit. qm ad passione non venit notes
 fruduut ead nos quodcuq patim ad
 gratia tunc ferre. et etia ex hoc nob
 spem bona dedit. Si em figura huius
 sacrificij saluet ymolucio agni paschal
 facta e liberacio ppli ab egyptiaca puit
 multo magis uitas liberabit **hominem**
 orbem terraz. Sequit. Et dedit illis
 dicens bibite ex hoc omes. Ne aut
 hoc audientes turbarent ymu ipe
 sanguis suu bibit induces eos sine

turbaco in quoz mstioz **Jer 9 cont**
Arndiu Sic igit dno ihu fuit quia
 et quiuu. ipe qmedes et qui qmedit.
 Sequit hic e sanguis meo noui testamti
Cris i omelia hoc e amicitiois
 legis noue hoc em pmittebat vetus
 testm quod continet nouu **Sicut** em
 uetus testamtu habuit sanguis uuluz
 et omiu ita nouu hie dicit **Vermigius**
 Sic em legit qui accepit moyses sig
 nem agni et mpt mtratheram et m hico
 fasciculo ypopi asperxit pplm dicens. hic
 e sanguis testa quod mandauit ad nos
 deus **Cris m omie** Sanguis aut nouu
 et passione suu pmitat dicens. Qui
 p multis effundet. Et rursus dicit
 mortis causa ai subdit pntemstoz
 peccatoz q d. Sanguis agni in eap
 to effusus est p salute pmagentoz. pte
 istis hic aut mremstoz ptoz vni
 uersi orbis terraz **Vermigius** Et non dicit
 quia no ait p pauas. aut p omnibus
 sed p multis quia no uenerat vnu
 tantu gente redime sed multos de
 omnibus gentibz **Cris m omie** hoc
 aut dicens ostendit q passio eius mis
 teriu e salutis humane per quod ead
 discipulos consolat. Et sicut moyses
 ait hoc est vobis memoriale sempi
 ternu ita et ipe dixit ut lucas re
 fert. hie facite i meo qmemoracione
Vermigius No solum aut pane sed etia
 vniu offerendit docuit. vrefuerentes
 et scientes iusticia hys mstis docet
 ce ueritandos **Blopa** Sicut em copu
 lis refectio fit per abu et potu ita p
 specie abu et potus nobis spualem
 refectioem dno ppauit. Conuenies ead
 fuit ad signad dnam passione ut
 subduplici specie hoc sacramtu i m
 tuere in passioe em sanguine suu
 effudit et sic sanguis eius fuit acor
 pore spualis adportuit ergo addm
 tam passione representanda. scorsim
 p m pane et vniu q sunt corpus &
 sanguis sacramta. Sacnd tamen est

q sub utraqz specie totus xpus can-
timetur Sub specie quidem panis
simul sanguis cu corpore et sub specie
vini simul corpus cu sanguine. **Ambo**
Tepla ad corinthios debet esse in duabus speciebus
celebrat. Valde enim ad tuendam corpus
et anime quod papimus. **Cyprianus** Calixtus
dicit. non est panis sola et vinum solum nisi
utrumque miscetur. quod nec corpus dicitur
propter se faciem sola aut aqua sola nisi
utrumque fuerit adiunctum. **Ambo** **libro**
de sacra Si autem melchisedech panem
et vinum obtulit. quid sibi vult aque
admixtas. Non accipe. Tetigit moy-
ses petram. et petra evadit maxima
fudit. Petra autem erat xpus et vna
de multibus tetigit latus xpi et de
latere eius aqua fluxit et sanguis. dicitur
ut mundaret sanguis ut redimet. **Re-**
migus Sciendum est etiam quod sicut israhel
dicit. aque multe populi sunt. Et quia
nos oportet semper manere in xpo et
xpm in nobis. Vinum aque mystice of-
fertur. ut ostendat quia caput et membra
i. xpus et ecclesia vni sunt corpus est
ut demeret quia nec xpus passus est
absque amore nostre redemptionis nec nos
salvari possimus absque illius passione.
Augustinus in omelia Quia vero de pace
et truce eius locus locutus fuerat. Inter
caetera qui de resurrectione sermone dicitur
dicens. dico autem vobis non bibam
modo de hoc. gemmine vitis usque
ad diem illud cum illud bibam vobiscum
non in regno patris mei. Regnum autem re-
surrectionis suad non dicit. Non autem hoc de
resurrectione dixit. quod scilicet cum
apostolus esset bibiturus. ne aliqui exima-
rent fantasiam esse resurrectionis. Et id
persuadentes hominibus de xpi resurre-
ctione diximus. Simul quomodo et bibis
cum eo. postquam resurrexit a mortuis
per hoc autem ostendit quod videbitur dare re-
surrecturum et cum ipso cursum erit. Quod autem
dicit. Non in. intelligendum est. non in

uo modo non quia corpus passibile habet
et indigens cibo. Non enim post resurre-
ctionem comedit et bibit quia cibo indiget
sed propter resurrectionis certitudinem. Quia
licet sit quidam hereticus in sacris mysteriis
aqua utentes non vno demerit per her-
etica quia et cum sacra mysteria tradidit cum
dedit quod et resurrexerat bibit propter
hereticum. Et hoc gemmine vitis. Vitis
enim vinum non aqua generat. **Ieronimus**
Vel aliter. De carnalibus dominus transit
ad spiritualia. quod vinum de egypto transpla-
tata populus sit israel sacra scriptura testa-
ditur. ergo dominus se de hac vinea necesse
est bibiturus nisi in regno patris sui. Re-
gnum patris fidem putat esse credendum.
Ergo cum iudei receperunt regnum patris tunc
de vno corpore dominus bibit. Attende autem quod
dicitur. patris non dei. **Cum crediderunt**
iudei **verum** dominus enim pro nomine dei
filius. At si dicent. Cum crediderunt
deum patrem. et adduxerit eos pro ad filium
Remigus Vel aliter. Non bibam de
gemmine vitis huius. non ultra spina-
ge carnalibus oblatibus delabor
in quibus illa pastoralis agni symbola pro
caput locum tenere solebat. Advenit autem
tempus mee resurrectionis et dies in
quo in regno patris constitutus. gloria
et in immortalitatis sublimatus vobiscum
illud bibam novum. hoc est de saluacione
istius populi iam renovati per aquam baptis-
matis. si nouo gaudio letabor. **Augustinus**
de quibus euan Vel aliter. Cum dicit
bibam illud novum. vult intelligi hoc
vult esse. Quia ergo de pagane ad
qui uetus homo appellatur corpus suscipit
quod in passione morti traditurum erat
Unde etiam per vinum sacramentum amen-
davit sanguine sicut quid aliud novum vi-
num nisi in mortalitate renouandorum
corporum intelligere debemus. Quod autem
dicit. Vobiscum bibam. etiam ipse resur-
rectorum corporum ad induendum in mortalitate

pmitat. Vobiscum enim non ad idem tempus
 sed ad eandem innovationem esse dictum acci-
 piendum est. Nam et nos dicit apostolus
 resurrexisset cum christo. ut spes rei futu-
 ram letitiam prout affectat. Quia autem dege-
 minne vult etiam illud nomen esse dicit
 signat utique eadem corpora resurrectura.
 secundum in innovationem celestem quae nunc secundum ter-
 rena venustate sunt motiva. **hilarius**
 videtur autem ex hoc quod iudas cum eo non
 bibit qui non erat bibentium in regno
 Ceterum ubi sunt bibentes ex vitis is-
 tuis fructu bibentibus sicut postea pol-
 licetur. **Glossa** Sed sustinendo alios
 sicut sicut quod saltem iudis sacramenta
 recepit a christo. dicitur et quod dicit vobi-
 sci. ad plures corpus non ad amicos referend-
 esse. Et sympho dicitur in **origenes**
 discipulos qui acceperant benedictionem panem
 et biberant calicem gratiarum actionis
 docebat dominus per hunc omnibus sympho dicit
 unde dicitur. Et sympho dicitur exierat
 in monte oliveti ut de calce transiret
 ad altum. quia fidelis non potest aliquid agere
 in consuetudine. **Crisostomus in omelia** Audiant
 quicunque velud porci simpliciter madu-
 rantes cum ebrietate surgunt ad decem
 gratias agere et in omni mensura desine-
 re. Audiant quicunque ultimam orationem in pace
 mysterium non expectant. Ultima enim
 oratio missivus sympho est signum gratias
 ergo egit antequam sacra mysteria discipulis
 daret. ut et nos gratias agamus sym-
 phi dicit postquam dedit. ut et nos
 hoc ipsum faciamus. **Jeromius** Iuxta
 hoc exemplum salvatoris qui panem et
 calicem saturatus et in ebrietate fuit
 potest laudare deum et constendere montem
 oliveti ubi laboris refectio dolorisque
 solacium et veri tunc noticia est. **hila-
 rius** per hoc etiam ostendit quod homines estima-
 ti in omnibus divinarum misteriorum virtutibus
 gaudio et exultatione communi in celestem
 gloriam effecit. **origenes** dicit etiam
 mons hic est altus ubi promittatur

fuerat scandalum in firmitate discipulorum
 iam tunc patens ut non repellat discipulos
 discordantes. sed ut recipiat et revertentes
 unde sequitur. Tunc dicit illis ihesus. omnes
 vos scandalum paravi in me in ista nocte.
Jeromius dicit quidem quod passuri sunt
 ut cum passi fuerint non desperent sa-
 lutem. sed agentes primas liberant. **Criso-
 stomus in omelia** In quo etiam docet nos quales
 ante crucem fuerint discipuli et quales post
 crucem. Item qui non cum christo dum crucem
 figebat stare poterant post mortem christi
 adamantem fuerint fortiores fuga enim
 discipulorum et timor. demeritas est mortis
 christi. ut confundat qui heresi marcionis
 egrotant. Si enim non ligatus est nec
 crucifixus. Unde petrus et reliqui apostoli
 tantus metus est timor. **Jeromius** et
 signant addidit. In ista nocte quia quod
 qui mebriant. nocte mebriant. Sic
 et qui scandalum parant in nocte et in te-
 nebris sustinent. **hilarius** huius etiam
 predicatores fides ante prophetas veteribus
 timebat. Unde sequitur. Scriptum est
 enim parva pastore et dispergent ovem
 gregis. **Jeromius** hoc alius dicit in 4. ad
 corinthios propheta scriptum est et ex propheta
 phete addit dicitur. Parva autem pasto-
 romus ut ponat oves suas in cubiliis suis
 et de multis gregibus circumspiciat. unus
 grex et unus pastor. **Crisostomus in omelia**
 hanc autem prophetiam induit quidem sua-
 dens eis semper attendere. que scripta sunt
 simul aut ostendens. quoniam secundum deum quod pluri-
 crucifigebat et undique manibus non ali-
 cui sed de veteri testamento et adeo qui
 in eo promittatur. Non autem promittit eos
 in tribus permanere. sed et loca promittit
 dicens. Postquam autem surrexerit
 postquam vos in galiliam. Non enim quiescit
 post resurrectionem in celo eis apparuit non
 in longis quibusdam regionibus ut eis apparuit
 vadit. Sed in ipsa gente et in ipsis
 fere regionibus ut et hinc credent

qm̄ qui crucifixus ē ipse ē qui resur-
rexit ppter hoc eadē sē in galilea abire
diat. ut a timore iudeorū libera credent
ei quod dicebat **augustinus** p̄diat eadē
hoc eis ut qui ad modicū dixerunt
standalū passi. post congregat a resur-
gente xpo et p̄cedente eos in galilea
genā **hilarius** Sed petrus in tantū
et affectu et caritate xpi offerebatur
ut et in beallitatem carnis sue et fide
vborū dñi nō q̄tueret. q̄ dicta eius ef-
ficienda non cōtē. Unde sequit̄. Re-
spondens autē petrus ait illi Et si oēs
standaliziati sūnt mte ego nunquā
standalizabor **17. 39. in omē** Quod
autē o petre p̄p̄eta dixit dixerunt
oēs et xpus confirmavit quod dictū
est. et tu diabolus nequaq̄. Aln̄ dixit
vnius ex vobis tradet me. timebas
ne tu esset traditor. q̄uis mehil tibi ta-
le q̄stus erat. Nūc autē manifeste
eo dicente qm̄ oēs standaliziabim̄.
contradicit. Sed quia exutus erat ab
amoritate quā p̄ de p̄dicōe habuit
q̄fidens dereliquo dicebat. Ego nunquā
standalizabor **17. 39. in omē** Non tamen
ē temitas nec mendaciū sed fides ē
ap̄t̄ petri et audens affectus erga
dñm saluatōre **Remigius** Quod ergo
dicit p̄videndo. iste denegat amado
vbi moralit̄ m̄strum ut q̄ntū q̄fidi-
mus de cadore fidei. tantū timorū
de carnis fragilitate. Videt̄ tamen
accusabilis petrus et qm̄ q̄tradidit
et qm̄ alijs scrip̄m̄ p̄posuit. et tūc qm̄
totū sibi attribuit. q̄ scilicet fortiter
esset p̄sueratur. Ut hoc igit̄ i
eo sanaret p̄misit fidei eius casū non
impellens eū ad negandū. sed eū sibi
deserens et naturā humanā de fragi-
litate q̄m̄tens **augustinus** Unde alij
discipuli standaliziati s̄ m̄hū. petrus
autē non tantū standaliziatus. sed habū-
dantiq̄ dereliquit̄ ut iter denegaret
Unde sequit̄ ait illi ih̄s amen dico

tibi quia in hac nocte anteq̄ gallus ca-
tet ter me negabis **augustinus** **De consensu**
evang. p̄t̄ tamē moue q̄ tam di-
uersa non tantū ūba sed eadē sm̄as eūte
p̄mittit quibus p̄motus petrus illa pro-
sumptōs p̄ferret. uel ad dñm uel p̄dñm
moriendi ita ut cogant̄ intelligi ter
expressisse p̄sumptōs sua diuersis loas
p̄monis xpi et ter illi ad dñm responsū
q̄ cū cōt̄ ante galli cantū ter nega-
turus Sicut eadē p̄ resurrex̄ ter
illū interrogat. Vtū cū amet. et m̄datū
de pastendis oibus ter p̄cepit. Quod
em̄ hūc hoc ūba mat̄. uel sine p̄te
illis uel quibus s̄d̄m ioh̄m uel quibus
s̄d̄m lucam petrus retulit p̄sumptōm
suam. Marcus autē p̄ne ap̄t̄ ūbis
hoc q̄m̄morat quibz et mat̄. n̄
q̄ distinetus quēadmodū futurū ē ex-
pressit dictū ē ad dñm amen dico tibi
quia tu hodie in nocte hac p̄bis quā gal-
lus bis vocē dedit ter me es negaturus
Unde nō nullus qui parū attendit.
Marcus videt̄ nō congruē retis. Totā
em̄ petri negatio trina ē que si post
p̄mū galli cantū in aperet̄ falsū dixit
p̄ videt̄ tres evante qui dicit̄ dixit
isse dñm q̄ anteq̄ gallus cantaret cū
petrus cōt̄ negaturus. Nūc si totam
trinā negatiōm ante p̄gisset quid can-
tare gallus m̄peret̄ sup̄fluo dixisse.
Marcus d̄phendet̄ ex p̄sona dñi. p̄
quod gallus bis vocem dedit ter me
es negaturus. Sed quia an̄ p̄mū galli
cantū cepta ē illa trina negatio abten-
derit̄ tres evante nō qm̄ can̄ cōp̄le-
turū cōt̄ petrus. sed qm̄ futura cōt̄ et
qm̄ ~~inceptura~~ inceptura. i. an̄ an̄ galli cantū
q̄ quod i. aū eius. et ante p̄mū galli cantū
tota possit̄ intelligi qm̄ anteq̄ galli cantū
tantū timor ob̄sedat̄ mentē. q̄ am-
posset̄ usq̄ ad finē negatiōm p̄ducere
multo maḡ igit̄ moue debet̄ quia
trina negatio eadē trinis negatiōm non
bus an̄ gallicantū cepta et si nō ante
p̄mū gallicantū p̄acta ē tamq̄

si alicui dicitur antequam gallus cantet
 ad me scribes eptam in qua michi ter co
 uocaberis no vobis si cam an sine gal
 li cantu scriba mapezet et p pmo gal
 licentia fimeet ideo dicend erat fassid
 fuisse predicat **Origenes** Auereus aut
 si passie erat ut no scandalizaret
 petrus semel a saluatore dicente Quia
 dno vos scandalis pacem in me. Ad
 quod aliquis respondet qm nec erat
 sci quod predicat erat ahu. Alius
 aut dicit qm qui oporatz a niniuit
 que p dixerat per q onad no fecit pos
 sibile fuit ut repellat scandalis etia
 aperto de pante sicut aut pmissio cis
 audax in affectu quidem p mpto no in
 prudenti facta e ei causa ut no p
 li scandalizaret am etia ter deno
 garet postq ad affirmate mramti pro
 mitiauit dicit aliquis q no erat
 pople ut non denegaret Si emua
 tnti erat ppr. Amen mentitus fuisse
 Amen dico tibi. Sed vni dixisset q
 te non negabo. Evident aut in ca di
 sapuli cogitantes q pmi fuit dictis. Sed
 vas scandalis pacem. ad hoc auto
 q dicitu e petro Amen dico tibi is pro
 mserat similit petro qua no erant
 comprehen milla pphid unde sequit.
 dit illi petro Etia si oportuit memo
 ri te cu non te negabo Similit et omes
 disupte dixerunt. Hic etia petro nescit
 quid loquat cu ahu em mox pambus
 moriente homi no erat qm omes
 fuerant impectatis. et am s pns he
 bant ut p eis alius morietur no ipi
 palys **Vabanus** Et quia intellegat
 petrus dnm p timore mortis cu p
 dixisse negatib ab hoc dicebat q
 licet pualid mortis t mmet nullo mo
 ab eius fide posset diuelli Et simit
 alij apti p ardore mentis no timue
 runt dampnu mortis sed vana fuit
 p simpao h lmana sine protectione

diuina **Cris m am** hinc ergo
 magni distina dogma q no sufflat
 de p dicitu homis nisi diuino aliquis
 parat auxilio Tunc venit it
Vingius Paulo sapius euata
 dixerat q ympno iam dicto exyt
 cu discipulis in monte oliueti et ut
 ostenderet ad que locu montis apig
 diuertit qnter aduipit Tunc erat
 ihus cu illis in euilla q dicit geth
 semam **Vabanus** lucas dicit i mo
 tem oliueti iohes transtorrente
 cedron quod idem e. q geth semar
 e locus in quo orant ad radice mo
 tis oliueti vbi ortus e vbi cad
 etia e edificata **Ieronimo** Geth
 semam mterp vallis pmguissima
 in qua iussit discipulos pede pauliss
 et expectare rademte. donec p
 tict dno solus oraret **Auge** no
 em quomelbat ut ubi rapet ubi
 cu discipulis manducauat pascha
 quomelbat aut et pns q p dicit
 orare et elige locu mudi ad oroz
 vnde sequit Et dixit discipulis
 suis Sedete hic donec vadam
 illuc et orem. **Cris m am** hoc
 aut dicit quia discipuli m diuis
 bilis pabant xpm Constuetudo ei
 erat ei sm discipulis orare hoc
 aut faciebat erudiens nos i dvi
 bus quere nobis spatue et salu
 dine quere **Dama stensq libo 140**
 Sed cu oro sic assensu intellecta
 adden uel peccato decau adco q
 dno orabat. Neq em assensio que
 addat e. indigebat eius intellat
 semel p dnm p sand deo vbo vntus
 Neq ca q adco e peccatoe xpm
 em dno et homo xpm e Sed fo
 mas in se ipso quod m m e datur
 nos adco pre pece et ad ipm ex
 tendi Sicut ei passiones sustant

11

ut triumphans nobis aduersus eas uictoriam tribuet ita orat nobis viam faciens ad eam que ad deum est ascensio et per nobis omnes iustitias implens et reconcilians nobis patrem suum et ut principium ipsum honorans et mansum quod non est contrarius deo **Vernigius** In autem deus in monte orauit docuit nos in monte prelestibus deum supplicare In uero in uilla orauit nos in struxit ut in corde semper humilitate seruire studeamus pulchre etiam appropinquas passioni in ualle pinguedinis orasse dicit ut dormiret quibus per uallem humilitatis et pinguedinis caritatis mortem pro nobis suscepit et ualiter etiam nos in struxit ut non gestemus cor aridum a pinguedine caritatis **Vabanus** In pinguedine etiam morti deus in ualle pinguedinis orauit quod per uallem humilitatis et pinguedinis caritatis pro nobis subit morte **Vernigius** Quia uero fidem discipulorum et constantiam deuote sibi uoluntatis acceperat sed turbados et dissipandos illos prescribat non iussit eos in loco sede Nam sede reuiescentis et laboraturi cum erant eum negaturi. Qualiter autem progressus sit manifestat eum subiugit Et assumpto petro et duobus filiis zebedei cepit tristari et mestus esse illos uidelicet assumpsit quibus in monte claritate sue maiestatis ostenderat **hilaris** Sed quia dicit Cepit tristari et mestus esse hereticorum omnes hic sensus est ut apponunt metum mortis in deum filium inuidisse. quia asseruit non de eternitate plati neque de in finitate patris subeopari. Sed ex nihilo pro eum qui omnia creauit effectum. et ideo in eo doloris anxietas. ideo metus mortis ut qui morte time patiunt et mori possunt et mori potuerunt. licet in futurum per eum non tamen pro eum qui se gemit exposito sit eternis. Et si per fidem capaces eorum

gelosus eorum faceret ubi in principio deum et homo in principio apert deum et eandem esse genentis et gentis Sed si ueritatem illam in corrupte sibi inbecillitatis sue forte assumpas carnis in fecit ut sic ad dolorem in firma ad morte trepidam iam et corruptam subditi ut ar si delectate de mutata in metu hic quod in ea est potest aliquam non esse. deus autem sine mensura temporis semper est et qualis est talis est eternus hori igitur in deo nihil potuit neque esse metus deo ullus est **Jeromius** Nos autem ita dicimus hominem passibilem ad filio susceptum ut deitas impassibilis permanet. passus est enim dei filius non putatur. sed uel omnia que scriptura testatur secundum illud quod patri paterat scilicet secundum subas assumptum **hilaris** **de deitate** puta autem hic non alia hic ad emendum quod passionis et mortis causa a quibusdam pretendit. Interrogat autem eos qui hoc ita existimant. an esse substat ut mori timeat quod omnes ab aptis timore mortis expellens ad gloriam eos per martyri adhortatus. Quod enim ipse in morte patris merito doluisse existimandum est qui pro se morientibus uita rependit. Deinde que dolore mortis timeat patris sue libertate mortuus. Sed et si passio honorificatura cum erat quod tristis cum metus passionis effecerat **hilaris** **supra** Quia ergo mestus fuisse deum legimus causas mestitudinis recipiamus admonuerat superius omnes scandalizandos petro etiam deus ter negaturum esse repandit assumptis quod et iacobo et iohanne cepit tristis esse. Ergo non ante tristis est quam assumit. sed omnis metus illis esse cepit assumptis atque ita non de se orta est sed de eis quod assumpserat mestitudo **Jeromius** Non tristabat ergo deus non timore patendi qui adhuc uenit ut patetur et pe-

trā temitatis arguerat sed p̄t̄ in
 felicissimi Judaz et scandalū am̄ apto
 rū et reiectas p̄t̄ iudeas et euipone
 misere uelū **Damastra** r̄us libro vel
 aliter adnā que a non ente ad esse
 reducta a se p̄ a conditore existendi n̄
 desiderū hnt et nō esse nāliter fu
 gūt. Et deus igit̄ ubi homo factus
 hnt hoc desiderū quod demituit of
 tam. et potū. et sompniū quibz saluet
 q̄uat̄ ultra desiderans et nā incoopi
 enia hōis factus. et cōmō desiderū
 corruptuorū amōmcom̄ eūde et tpe
 passiois quā uoluntate sustinuit hnt
 mortis timorē nālem et tristitiā. Et
 em̄ timorē n̄lis nolente aīa diuidi acōte
 p̄ter ad q̄ opphicio a conditore impōta
 ē nālem similitudine **Jeromus** Dns
 ergo n̄ ut uoluntate p̄baet assumpti hōis
 . Vere quide contristat̄ ē. sed ne pas
 sio t̄ aīo illius d̄naret per passione
 tepit contristatū aliud em̄ ē contristatū
 et aliud inape contristatū **Remigius**
 Descriuit aut̄ in h̄ loco. a) am̄bet q̄
 dixerūt illū fantastiā corpus assump
 sisse. Nichilōq̄ et illi qui dixerūt eū
 uerū aīam nō habuisse. sed loco aīe
 diuitatem **Auḡ** m̄llo **xxviii q̄m̄**
 habem̄ em̄ euangeliarū n̄aracōes
 per q̄s op̄m̄ et natiō de uirgine mariā
 cognouit et ap̄henstū auidet̄ et flagel
 latū et crucifigū atq̄m̄ter f̄atū et se
 pulcū in monim̄to que om̄id sine cor
 nemo intelligē p̄t̄ f̄ed. nec figurate
 accipienda quicquid uel dementissim̄
 dixerūt cū dicta sūt ab eis. qui res
 gestas ut meminēbant n̄arauit.
 Sicut ergo ista corp̄ cū hūisse testā
 . sic cū hūisse indicat̄ actu aīe. affec
 tionē ille. que nō p̄nt̄ cō imp̄t̄ aīe
 quas mehilōis eisdem euangelist̄ n̄
 rantibz legim̄. Et unat̄ ē ih̄us et
 uat̄ et q̄tristat̄ **Auḡ** **xviii q̄m̄** dea. dei
 Cū ge in cibo ista referūt. nō falso
 utiq̄ referūt. Vm̄ ille hab̄ motus
 certissime dispenfaciōis grā. ita cū uolūt

factus ē homo habem̄ quide et nos
 hūmōi affecto ex humane q̄dicat̄ i fir
 mitate Non aut̄ ita d̄ns ih̄us cuius in
 firmitas fuit op̄tate **Damastra** r̄us
tercio Quia p̄ter nāles m̄e passioes
 p̄m̄ natura et sup̄ natura fuit i p̄
 Sedm̄ natura em̄ q̄m̄ p̄mittebat car
 nem pati que p̄pria. Sup̄ nām aut̄ q̄m̄
 nō p̄cedebant in eo uoluntate nālia
 Nichil em̄ coactū m̄p̄s q̄siderat̄. p̄
 amā uoluntatē. uolens em̄ q̄s uolūt
 . uolens timuit et tristat̄ ē et ideo
 de manifestatōe tristitiae subdit̄ d̄ns
 ait ille **Christus** ē aīa mea usq̄ ad mortē
Ambro sup̄ **lucā** **Christus** aut̄ ē nō ap̄
 p̄ anima. Non em̄ trist̄ ē sapia n̄
 diuina substantia sed aīa. Suscepit
 em̄ aīa m̄d̄ suscepit corpus meū
Origenes Non aut̄ q̄t̄ morte p̄
 usq̄ ad mortē contristat̄. donec ap̄t̄
 sua libet passione dicant qui rōnabile
 ih̄m suscepiss̄ aīam suspicant̄ quō cō
 tristat̄ et nouit̄ tempus tristitiae. Et
 quō em̄ et bruta merent̄ aīalia t̄
 nō nouerūt nec causas nec t̄p̄s. usq̄
 ad quod debeat q̄tristat̄ **Origenes** uel
 aliter tristis ē aīa mea usq̄ ad mortē
 q̄ d̄. tristitia cepta ē in me nō semp̄
 sed usq̄ ad tempus mort̄ ut t̄d̄ mor
 tiuus suō p̄t̄o moriar et om̄ise
 tristitiae aīe p̄ncipiū tantū fuit in
 me **Sequit̄**. Sustinete h̄c et iugi
 late meū. At p̄ dicit̄ ceteros quide
 usq̄ p̄dere ibi quasi in f̄ores aba
 gōne ista p̄cūab̄ eos p̄cūros. Vos
 aut̄ q̄ sit̄ morēs adduxi ut collabo
 uet̄ meū in uigilijs et orōibz tamē
 et uos manete h̄c ut om̄isquisq̄
 gradu sue uocacōis op̄stat̄ q̄m̄ om̄is
 gracia q̄uis fuit magna h̄t̄ sup̄iore
Jeromus uel nō a sompno p̄hibet
 cuius tempus nō erat̄ t̄m̄ente dis
 crimine sed a sompno t̄ fidelitat̄ et
 torpore mentis. Et p̄gressus pupillū
adigen petiū magna de se cōfidec̄

et alios adduxit ut viderent cadere
in faciem et orantem et distant non
magna sed humilia de se saps. nec veloces
sed ad promittendum sed solliciti ad orandum
Et id dicit Et progressus pupilla No
lebat enim longe fieri ab eis sed iuxta
eos conspicuus orare. Et qui dixerat
Distant a me qui mitis sum et humilis
corde. laudabiliter se humilians cadit
in faciem unde sequitur prae dicit in fa
ciem suam orans et dicens aui pater
si possibile est transeat a me calix iste
manifestus autem in oratione sua deuotus
et dilectus et complacens dispositio
patris addidit. *Imptam non sicut ego*
volo sed sicut tu. Docens ut non
oremus fieri nostram voluntatem. Sed enim autem
quod cepit pauere et tristari secundum hoc o
rat calicem passionis transire. non
sicut ipse uult sed sicut pro hoc est
non secundum suam aui diuina et impassibile
sed secundum naturam humanam et in fir
ma. Suscipit enim naturam carnis
humane omnes appetitus impleuit ut
non in fantasia huiusmodi carne estima
retur sed in uitate. *propter tuum est autem*
homo fidelis. primum quidem nolle pati
aliquid dolens. maxime autem ducit usque
ad mortem quia homo carnalis est. Si
autem sic uoluerit deus acquiescere et
fidelis est. Nam sicut multum confide
re debemus. ne nostram uirtutem uideamus
proferri. Sic diffidere non debemus. ne
dei adiutorem nostrum impotentem uideamus
promittentem. Non enim est autem quoniam marcus
quidem et lucas hoc ipsum suspenderunt
Iohannes autem orante ihesu ut transeat
ab eo calix non introducat. quoniam hi qui
dem magis secundum humanam eius naturam
exponunt de eo quod secundum diuinam non est
autem magis secundum diuinam aliter autem
ihesus uidentis qualia erant iudei pas
suri potentes cum ad mortem dicebat
Pater si possibile est transeat a me
calix iste *Jeromus* unde signant

dicit calix iste huius est populi iudeorum qui
ex causam ignorantiae huius non potest
me occiderunt huius legem et prophetas
qui me uacillantur *urgentes* Rursus
iudeis quia uilitas totius mundi et fi
tura per passionem ipsius dicebat. Sed non
sicut ego uolo sed sicut tu. si possibile
est ut sine passione mea omnia illa bo
na ueniant quae per passionem meam se
pueantur. transeat passio haec a me
ut et mundus saluetur et iudei in pace
mea non peccent. Si autem sine peccato
quorundam multorum salus non potest introdu
ci quoniam ad iustitiam tuam non transeat
Calicem autem hunc qui bibit passionis
in multis locis nominat scriptura. Bibit
autem calicem totum qui patitur per testimo
nio quicquid fuit ei illatum. *Et dicit*
autem accipiens qui denegat ne aliquid
patiat *Augustinus de consensu euangelii* Et ne
quis cum putaret patris memisse placere
Non dixit si facere potes sed si fieri
potest uel si possibile est de si dicitur
Si uis fieri enim potest. quod ille uoluit
unde et lucas hoc ipsum plamque tima
uit. Non enim ait Si fieri potest sed si
uis. *hylaui* uel aliter non ait in
sciat a me calix iste. haec enim est et
atque propter timorem orationis. Quod autem ut a se
transeat rogat non ut ipse peccet
orat. sed ut malter id quod a se in
sit excuset. Totus igitur supra eos
qui passuri erant metus est atque ideo
per huius orat qui passuri per se erant. di
tens transeat calix a me. i. quod a me
bibit ita ab huius bibat sine propter dif
fidentia sine sensu doloris sine metu
mortis. Ideo etiam ait. Si possibile
est quia carni et sanguini huiusmodi timor
est et difficile est carnis arbitrate corpora
humana non conici. Quod autem ait. Non
sicut ego uolo sed sicut tu. uis. uel
let quidem eos non pati ne forte in
passione diffident. si cohereditatis sue
gloriam sine passionis difficultate me

rant. Non ergo ut non paciant
 rogat dicens non ut ego uolo sed ut
 tu. ait eo qd pater uult ut bibendi ca-
 lias in eos ex ipso transeat firmitudo
 quia ex uoluntate patris non tam p[ro]p[ri]am
 vna d[omi]ni q[ui] ead[em] p[ro] suis discipulis o-
 portebat **Aug[ustinus] in enc[ir]dion** Sic
 igitur xp[istu]s hominib[us] gerens ostendit p[ri]-
 uatam quiddam hominis uoluntate[m] in qua
 et sua et matris figurauit qui caput nos-
 trum o[mn]i dicit. Transeat a me ut h[ic]
 em erat humana uoluntas q[ui]d aliquid
 et tamq[ui] p[ri]uata uolens. Sed quia recte
 uult ee homines et ad deum dirigi subdit
 corp[or]is causa. Vmptame[n]e no[n] sciat ego
 uolo sed sicut tu ut si dicat. Videte
 time quia potes aliquid q[ui]d uelle et
 si deus aliud uelit concedit. hoc h[ic] h[ic]
 fragilitate[m] h[ic] uox capite[m] salus est
 totius corp[or]is **leo p[ro]p[ri]a in p[ri]mo de passio[n]e**
 h[ic] uox om[n]i[um] fideles instruit. om[n]i[um]
 q[ui] s[er]uantes accendit. om[n]i[um] m[er]ito corona-
 uit. Nam quis mundi adia. quis te[m]pta-
 tioni turbines. quis possit p[ro]secutio[n]e
 sup[er]are errores nisi xp[istu]s in om[n]ibus
 et p[ro]m[iss]ibus p[er] dicit fiat uoluntas
 tua. Distant igit[ur] hanc uocem om[n]es
 et ad filij ut ad adu[er]sus uolent[em] aliquid
 temptatio[m] amittit. se[m]p[er]o tremore fo-
 midinis accipiat. tollerantia[m] passio[n]is
Origenes pusillu[m] aut[em] p[ro]grediente
 ab h[ic] ab eis. nec una hora potim[us] uigi-
 lare absente eo p[ro]pter quod dicitur ut
 nec modicu[m] aliq[ui]do ih[esu]s p[ro]grediat[ur]
 Sequit[ur] et uenit ad discipulos et i-
 uenit eos dormientes. **Cris[ostomus] in om[n]i**
 Quia i[n] tempeste nocte erat et oculi
 corp[or]is a tristitia erant grauati **hilarius**
 postq[ui] ergo ad discipulos redit et
 dormientes deprehendit petru[m] arguit
 unde sequit[ur]. Et dicit petro. Sic
 no[n] potuisti una hora uigilare mecu[m]
 Petru[m] id[em] tribus arguit p[ro]p[ter] q[uo]d
 no[n] se scandalizand[us] fuit gl[ori]osus **Cris[ostomus]**
in om[n]i Sed quia et alij idem dixerunt
 om[n]i[um] ead[em] in firmitate arguit. Qui

em mori simul ad xpo elegerant. nos
 simul ad eo potuit uigilare **Origenes**
 Inueniens aut[em] eos dormientes d[omi]no suscitauit
 ad audiendu[m] et precepit uigilare dicens
 uigilate et orate ut no[n] intretis intemp-
 tatione[m]. est p[ri]mu[m] uigilem[us] et sic uigi-
 lantes oremus. uigilat qui facit opa bo[n]a
 et qui sollicitate agit ne maliquod teneb[ur]
 sim dagna meruit. Sic em uigilat
 exaudiat oraco[n]e[m] **Jerom[us] in p[ro]p[ri]o** e
 hu[m]ana au[er]s[us] no[n] temptat[ur] Ergo no[n] ait
 uigilate et orate ne temptem[ur]. sed
 ne intretis in temptatione[m]. hoc e[st] ne
 uos temptatio superet **hilarius** Qui
 aut[em] ne in temptatione[m] ueniret orare
 eos admonuit et dicit dicens. Sp[iritus]
 quide[m] p[ro]mptus e[st] caro aut[em] in firma.
 Non utiq[ue] de se hoc dicit. ad eos et
 hic sermo q[ui]slib[et] est **Jerom[us]** h[ic]
 aut[em] e[st] aduersus temerarios qui quod
 crediderunt putant se posse consequi
 Itaq[ue] q[ui]ntu[m] de calore mentis q[ui]d dicit
 em de fragilitate carnis t[em]p[er]am[us] **Origenes**
in p[ro]p[ri]o hic considerand[us] e[st] utru[m] sit
 om[n]i[um] caro in firma e[st] et sit om[n]i[um] sp[iritus] p[ro]-
 mptus e[st] sit. An om[n]i[um] quide[m] caro in fir-
 ma e[st]. Non aut[em] et om[n]i[um] h[ic] sp[iritus] p[ro]-
 mptus e[st] sed em sit. Infidelis aut[em]
 et sp[iritus] segnis et caro in firma est
 aut[em] et alio no[n] e[st] caro in firma corp[or]is
 la[us] quoru[m] p[ro]mptus e[st] sp[iritus]. qui tu p[ro]-
 p[ri]o op[er]a carnis mortificat. hoc
 ergo uult uigilare et orare. ut no[n] in-
 trent in temptatione[m]. q[ui]m qui p[ro]p[ri]a hor-
 e[st] sollicitior debet ee ne magnu[m] bonu[m]
 ap[er]t[us] graue heat lapsim **Remigius**
 vel aliter. h[ic] uerbis ostendit se ve-
 ram carne[m] ex uirgine suscepisse. et uer[um]
 adu[m] h[ic] esse. Unde et m[er]ito dicit et
 sp[iritus] suu[m] p[ro]mptu[m] ee ad pacendu[m] carne[m]
 u[er]o in firma. t[em]p[er]e dolere passio[n]is
 Sequit[ur] q[ui]ntu[m] pseudo abijt et orauit
 dicens. Pater mi si non pot[er]it calyx iste
 transire nisi biba illud fiat uoluntas
 tua **Origenes** Etimo q[ui] calyx iste pas-
 sio[n]is o[mn]i[um] a h[ic] fuit transiit[ur] sed

cū differencia ut si quidem bibet cū et
ab ipso tranſiſcet poſt modū et ab omniſi gnē
Gom Si aut nō bibet cū ab ipſo quide
forſitan tranſiſcet ab hominibus aut nō in
ſiſcet hunc ergo calicem paſſionis vole
bat quide aſe tranſiſce. ſic ut nō nec
gulaſcet amaraud me cuius ſi tamē poſ
ſibile eſt quā ad uſuad dei Si aut
nō potat ſici magis volebat ut ſi
mēt cū et ſic tranſiſcet ab eo. et ab om
ni ſo homī ignē. q̄ ut contē voluntatem
paternā bibione eius effugēt. **Criſ
tomē** q̄ quide ſcōs uel tercio orat
ex affectu ſalictē huāne in ſirmitate
quo morte timebat et ſiſcat. q̄ uē factū
et homo Sedō em uel tercio aliquid
ſici vitatis eſt maxime demitāt in
ſcripturis. **Vnde** ~~ſcōs dicit~~ **Joseph**
dicit ipſom. Quod iudiſti ſcōs ad
canden rem ptmens ſompni. ſirmitē
indiciū eſt. **Jeromū** q̄ uel aliter **Serido**
orat ut ſi miue u. gentilitas alē
ſaluati nō p̄. m̄i aruerit a iudicia.
i. iudea fiat. voluntas p̄ris que nō e
cōtraria ſilij uoluntati dicente ipſo per
p̄ſtam ut facem uoluntate tua deq̄
meq̄ uolui. **hylarius** uel aliter
paſſionis diſcipulis omes in ſe corpis
m̄i in ſirmitate aſſimipit. cruci q̄ ſcō
uiniſa quibus in ſirmitate aſſipit. et iō
tranſire ab eo calice nō p̄. m̄i illud bi
bat quia pati m̄i ex eius paſſione nō
poſſimq̄. **Jeromū** q̄ p̄pud aut plus
orat p̄ omibus ſicut et plus patit̄
p̄p̄m̄iſis. **Siquit** em. **Et** ~~ſcōs~~ uenit
it̄m et in uenit eos dormentes erant
em oculi corp̄ grauari languēſcebant et
et opp̄mebant̄ apt̄is oculi negacōe uia
na. **Origenes** ſp̄to em non t̄m corp̄
oculi q̄t̄ aūq̄ grauari erant. Non dū
em erat eis ſp̄us datus. **Vnde** nō eos
rephendit. ſed uadens it̄m orauit. do
cens ut deſiciamq̄ ſed p̄maneamq̄. **Orige**
donec impetremq̄ ea que poſtulare id
cepimq̄. **Vnde** ſequit̄. **Et** relict̄ illis

it̄m abiit et orauit. **terio** eūde ſp̄mōne d.
Jeromū q̄ **terio** aut orauit ut more
duos uel triū teſtū ſcōs omē ubi
habuit uel idio tribus uicibz d̄ns ora
uit. ut nos a peccat̄ p̄t̄is uemā et
p̄t̄ibus malis tutela et futuriſ p̄t̄ibus
tutela oremus. et ut omes oram ad p̄t̄es
et ad ſilū et ad ſp̄itū ſancitū dirigamq̄
et ut inteḡ ſp̄itū n̄ et aīa et corpus
ſeruet̄. **Auguſtī** **de q̄t̄ibz** **euā** non ab
ſiride eūa intelligit̄ q̄t̄ ſcōs temptat̄
paſſionis ter d̄m orat̄. **Sicut** em t̄p̄
taco cupiditat̄ trina eſt. Ita et temp̄
taco timoris trina eſt. Cupiditati q̄
in uicioſitate eſt opp̄m̄itur timor mort̄.
Sicut em in illa cognoscendū uerū e
auditas. Ita in iſta amittende talis notē
Cupiditati ad honōis uel laudis opp̄m̄it̄
timor ignominie et ḡtimelias. **Cupi**
ditati aut uoluptat̄ opp̄m̄it̄ timor do
loris. **Remigius** uel ter orat̄ p̄ apt̄is
et magis p̄ petro qui ter eū erat
negaturus. **Tunc** uenit addiſ. **hylarius**
poſt oram frequentē poſt diſturbat̄
teat̄ q̄ multiplex meāt̄ demit̄. ſe
t̄m̄tatem reddit̄ in requie abhorat̄.
Vnde dicit̄. **Tunc** uenit ad diſcipulos
ſuos et ait illis. **Dormite** iam et re
quieſcite. **Criſtū** in omē. **Et** quide
t̄m̄ uigilare optebat ſed h̄ dicit̄ ut
oſtendet̄ q̄m̄ neq̄ uſim poſſent ferre
futur̄ malor̄. et q̄m̄ corp̄ nō m̄di
get̄ auxilio. et q̄m̄ aū eū tradi opte
bat. **hylarius** uel hoc dicit̄. quia
uoluntate de diſcipulis iam ſcōs ex
pectabat de qua dixerat̄. **ſic** uo
luntas tua quia ſalictē tranſiſcū
t̄ nos calicem bibens in ſirmitate cor
pis m̄i et timoris ſimilitudine et ip̄m
dolore mort̄ abſebuit. **Origenes**
uē nō e ille ip̄e ſompni. q̄ uibet
m̄e diſcipulos ſuos dormire et ille
qui eis ſup̄ius legit̄ q̄t̄iſſe. **Illis** et
dormentes inuenit̄ nō requieſcentes
ſed grauatos oculos h̄ntes. **Nūc** aut̄
p̄cipit̄ eis non ſimpliat̄ dormire ſed
t̄m̄ requie ut ordo ſuēt̄. ut p̄m̄it̄

quidem vigilans orantes ut non in
 mus in temptacione ut postea dormias
 et requiescas ut ad aliquis in venit
 locu dno thabnaculu deo iacob. ascendat
 supra lectu stratus sui et det somnu
 oculis suis. faciat aut et ad patet
 semper sustere labores quasi tanata
 remissiones aliquas sine reprehensione
 consequet q moralit dormitioes dnt
 ut usq aliquo tempore hinc remissione
 renouata resuscitet **hylarius** Et
 aut ad eos volentes dormientes pro
 priens. pmi reus oburgat. sed silet
 teras quiesce iubet. id ista e q pmi
 post resurrectionis dispersos eos et dif
 fidentes ac trepidos reprehendit. Seco
 missu spu parato grauatib adgriendib
 euangely libertate oculis consistat Na
 aliquodm legis amore detenti quoda
 fidei sompno occupati s. Tertio uo i.
 haltatis sue reditu sciantati eos q
 etiq resuscitet **Origenes** postquam
 resuscitauit eos a sompno. videns i
 pti appmquitate quidd traditor qui n
 du uidebat ad discipulis eius dixit Et
 ce appmquauit hora et filius homis
 tradet in mas petro **Crisostomus** ipse at
 q dicit appmquauit hora. ondit quomd
 diuine dissonis erat quod gerebat. q
 h aut q dicit in manus peccatoris. de
 mnt quomd illor nequiae har opus
 erat. no q ipse delicto eet obnoxius
Origenes Sed et mit in manus pec
 catoru tradit ihus qndo hij qui uidet
 ihm crede hnt cu i manibz suis cu
 sint peccatores Sed et quo aestimq
 iustus hnt in se ihm in plate factus
 fuit peccator. ihus e traditus i ma
 nus petro **Jeromus** postqua go tris
 orauit et aptas timore seque pma
 impetrauat corrigend secus de passioe
 sua pgit ad psecutores et ultro se i
 terfacend pbet. Unde sequit. Sur
 gite camq. q dicit. Nos vos inue
 niant. q timetes. ultro pyamus ad

mortem ut confidentia et gaudia passu
 ri uideant Sequit **appmquauit** Et
 appmquauit qui me traditur e **Origen**
 Non dicit appmquauit michi. nec em ipi
 appmquabat traditor eius qui se elanga
 uat peccatis suis abeo **Augstus** **De cor**
euang Videtur aut hic pmo pdm ma
 ttm sibi ipi contrari Quis em dixit.
 dormite ia et requiescite. ai gneetat
 Surgite camq Quia uelud repmgnia
 quidd comati conat ita pmutare ab
 exprobrante no apmittenre sit dictu.
 Quod recte fiet si cet nate Qu no ma
 cus ata hoc gmemorauit ut ai dixisset
 Dormite ia et requiescite aduigeret
 Suffiat. Et demde inferret. Venit
 hora ecce tradet filius homis utiq
 intelligit post illud quod eis dictu e
 Dormite et requiescite filius dnm
 aliquod ut hoc fiet qd pmisserat et
 tue mutasse. Et appmquauit hora.
 ppter quod pdm marcu pmtu e **Suf**
ficit i q iam requiescit **Adhuc**
loquere **Glossa** Quia pmtu dntu e
 q dnt uero se peccatores per seu
 talibus exhibebat qnt euanta ondit
 qno sit appsecutibus detentis Unde d
 Adhuc loquere ecce uidas vnus
 de xij venit **Venerius** vnus uidelz
 nro no mcto hoc aut dixit ad osti.
 i mane factus illius qui deaplica dig
 nitate factus fuit. proditor Sequit.
 Et ad eo turba multa cu gladijs i fustibz
 ut aut ondet euanta mudentie cau
 sa illu dephensio subingit arisi a p
 apibus pcedat et semobus pti **Orig**
 pt dice aliquis qm pte multitudinem
 corp qui iam crediderit mlta uenerat
 adus cu timetes ne multitudo eade
 cu de manibus corp rapent cu. Ego
 aut qmno ead aleam cam qm qui pu
 tabant in belzebub eice solere demou
 arbitrabant cu ex quibusda malefiis
 posse effuge de medio uolencu cu tunc
 multi ead mte spualibz gladijs militat
 contra ihm uarijs salict et diuersis
 dedeo dogmatibus Sequit Qui aut

tradidit eū dedit eis signū dicens
quicūq; osculatus fuerit ipse e tenete
eū. Dignū e aut quere eū scdm factū
natus eēt omnibus habitantib; in iudea
quare q̄ nō cognoscētib; effigiem ei
dedit eis signū. Item aut traditio ta
lis de eo ad nos qm̄ nō solū due forme
in eo sūt. Una scdm quā om̄s eū uide
bant. Alia scdm quā transfiguratus est
corā discipulis in monte. sed ead̄ amicu
us appellat scdm q̄ fuerat dignus
Sicut et de manna scriptū est q̄ ha
bebat saporem ad om̄es usum hēntē
et ubi dei nō similit̄ tūctis appareret
p̄pter hūmōr ergo transfigurationē eius
signo indigebant. **Cris in om̄i** Vel
id signū eis dedit quia multociens
detentus ab ipis p̄transiit ne factib;
eis. Quod et tūc factū eēt si ipse vo
luisse. Sequit̄. Et q̄ scdm accedens
ad ih̄m dixit due rabbi et osculatus e
eū. **Pabanus** Suscipit dñs hūmōr e
ditōis nō q̄ similit̄ nos doceat. sed
ne prodicōm fugē uideat. **Dugenes**
Si aut aliquis querat cur osculo iu
dæ tradidit ih̄m. scdm quosdā quide
uoluit reuēciā ad m̄grm̄ suā. non
audens manifeste in eū uirtūē scdm
alios aut hoc fecit timens ne forte
se manifestū adūscū p̄buisset. ipse
ei sicut causa euasione cū posset scdm
eius opm̄oz effugē et facē se impiū
Ego aut puto q̄ om̄es p̄ditores tui t̄
amare uirtutē fingentes osculi signo
utim̄. Idm̄ ead̄ heresia sicut et
iudis ih̄m dicit rabbi. q̄ hūc aut pla
tina respondet. Unde sequit̄ dixit
q̄ ih̄m amice ad quid uenisti dicit
aut amice in p̄teritis similit̄ hoc
eū nōd̄ neminem bonoz in scripturis
cognoscim; appellatū. Ad malū eū d̄
amice quō hūc intrasti. Et amice nō
facio tibi in uirtūē. **Dugo in f. de p̄one**
Dicit aut ad quid uenisti. Tamq̄ dicit
oscularis et in p̄dicatoris noui quare

uenis. amicu fingis tū p̄ditōr s̄s. **Re
mgus** Dicit amice ad quid uenisti. ho
sic subaudit. Sequit̄. Tūc accesserūt
et manus in receerūt in ih̄m et tenuerūt
eū. Tūc saluet qm̄ ipse p̄misit. sic
q̄ter eū uoluerūt sed non potuerūt.
Pabanus Goula p̄p̄tione in q̄merio
i in corp̄ tuoz uicisti q̄ iudas uendi
dit et iudas emit tū acquisiuisti. Et
eēt unus ex hīs. **Cris in om̄i** Sic
lucas refert dñs discipulis in cena dix
erat. Qui h̄t sacculū tollat similit̄
et pecuniam et qui nō h̄t uendat tinn
tam et emat gladiū. Et discipuli re
sponderūt. Ecce gladij duo h̄t. Come
mens aut erat illic gladios esse p̄
agm̄ saluet pascalem q̄ quidē erant
audientes quoz uenirent p̄secutores
ad xpm̄ capiendū. cena h̄p̄tēs gla
dios sumpserūt in auxilium adūscū
p̄secutores q̄ p̄m̄grō platurū. Unde
et h̄c dicit. Et ecce unus ex hīs q̄
erat tū ih̄m extendens manū exemit
gladiū suū. **Jeromus** In alio euanḡ
scriptū e q̄ petrus hoc fecit q̄ ead̄
ardore quo et cet̄a fecit. In sc̄p̄
Et p̄uicēs suū p̄ncipis sacerdotū
amputauit auriculā eius. Seruus
p̄ncipis sacerdotū malchus appellat̄
auricula quoz q̄ amputat̄ dextera
e. Et transiōe dicit̄ e q̄ malchus
i rex quondā p̄tius iudeoz suus
factus est impietatis et deuoratoris
sacerdotū d̄ b̄tū p̄didit auriculā
ut l̄re uirtutem audiat in sinistra.
Dugenes Nam si uident̄ legem
audire nō tū sinistro auditu audiat̄
vmbriū tradicōis de lege nō uirtutē
p̄tius aut ex gentib; signata p̄ pe
cū p̄ hoc xpm̄ q̄ crediderūt. p̄p̄
fā p̄ causa ut p̄deret̄ iudeoz
audiat̄ dextera. **Pabanus** vel petrus

non tollit audientibus intelligendi se
 sum sed diuino ablato iudicio negligē
 tibus pandit. Verū cad deoptra auris
 in his qd op cad pto coediderūt diu
 na pietate pristino est restituta officio
hylarius vel aliter seruo pnapis
 sacerdotū auricula ab apto dectat. po
 pulo uidelicet sacerdotio seruicti per
 opū discipulū in obediens auditus ex
 cidit et ad capacitātē vitatis hoc quod
 erat nō audiens amputat. **leo pp m f.**
de passioe dñs aut zelancis apte pū
 motu pcedi ultra nō patit. vnde se
 timē ait illi ihūs Coniite gladiū tuū
 i locū suū. Conit sacramētū em erat
 redemptiois mē. ut qui moi p omibz
 venat capi nollet. Dat ergo in se
 furentibz licentiā seruendi. ne dilato
 gloriose truitis triūpho et dñatio dya
 bolica fiet longior et captiuitas hūā
 diu turmor. Adportuit etiā ut actor
 grē fideles pactaz suo exemplo docet
 et pcaus ad sustinendū fortiter adua
 sa in seruiret qd ad iudicandū pūocaret
Crisostomus ad hoc aut ut discipulo
 pfluadet qm macoz addit dicens Quis
 qui accepit gladiū gladio pbit. **Aug**
q̄ faustū i omis qui vsus fuit gladio
 Ille aut vti gladio qui nulla supioe
 aut legitima ptate uel iubente uel
 concedente uel in sanguine alicz armā
 Nam utiqz dñs iusserat ut ferrū dis
 cipuli eius ferrent sed nō iusserat
 ut ferrent. Quid ergo indignū si
 petrus post hoc peccatū nō detestā
 i mantate sed emendabili aūspitate
 regula exegit vtz odio myrbitatū
 aliene. Sed ille frater nō iste dñico
 licet ad huc carnali em artoe pfauit
hylarius Sed nō omibz gladio v
 tenabus moris solet ee p gladiū
 Nam plures aut fobris aut alius
 acadens casus absumit qui gladio
 aut iudicij officio aut resistendi la

apponā

11. Faber

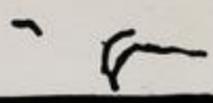
tribus nēitate vsi sunt. Et si scdm
 smā eius omis gladio vtens gladio
 pmetur. Ita ad uocē cap gladius ex
 tebat qui cad vtebant ad frang. **1erō 9**
 Quomō ergo gladio pbit quāqz gladiū
 sumpserit illo nempe qui ignes vāt
 ante paradysum et gladiū spūis q̄ i
 da deparbit armaturā **hylarius**. Pe
 candi ergo gladiū pcepit dñs. quia cas
 nō hūano sed oris suū gladio ser p
 emptorius **Crisostomus** nō pldauit
 mtigauit discipulos p qm macoz pene
 sed cad audendo q voluntate hoc susti
 nclat. vnde sequit. An putas quia
 nō possum rogare ptem mād et ex
 hibebit michi mō plus q̄ you legio
 nes angelaz. Quia multa humanē
 firmatē auiderat nō uidet credibilia
 q̄ dicit si dixisset q cas perde posset
 Et nō dicit. An putas quia nō possum
1erō 9 q̄ d. non indiget. you aptaz auxi
 liō cad si omēs defendēt qui pnt
 hie you legiones angelici exatus
 Una legio apud veteres sex milibus
 hām complebat. de you ergo legio
 bus hōy duo milia angeloz fuit in
 quos gentes hām lingua diuisa est
Origen q̄ hoc aut demat qm
 scdm similitudinē legionū miliaē mū
 dialis simet et angeloz legiones
 miliaē celestē militancū cān legioē
 demonū dylicia em omēs q̄ adū
 pades mtelligit consatuta. nō aut
 q̄ indigens auxilio. angeloz hoc
 dicebat sed scdm q̄m macoz petri va
 lenas ei auxilū ferre magis em an
 geli opus hnt auxilio vngemē filij
 dei q̄ ipse illoz **Remigius** Possima
 ead mtelligē p angelos romanz
 exatū. Cū tyto em et vespasiano ob
 lingue adūsus uideā surreperit et
 impletū ē quia pugnabit pco orbis
 terraz cont in sanatos **Crisostomus**

litte accidenti et semores no vitate
 sed invecustate litte. Sequit petrus aut
 sequere cu alonge usq in atriu pncipis
 sacerdotu. Non em potat de pmo cu
 sequi sed delongmulo nec tame recedes
 abeo **Cris in omē** aultus em erat
 feruor petri qui ad alios fugientes vi
 dyt. no fugit. sed stetit et intrauit
 Si aut et iohes intrauit tame notus
 erat pncipi sacerdotu longe aut sequi
 bat. quia dnm erat negaturus **Remigij**
 Neq em negare potuisset. si dno pmo
 adheisset. per hoc cad significat ppe
 tuis dnm ad passione aut erat scutu
 rus. imitaturus **Dug de pib; etiam**
 Signu cad certu scutuud quide h e
 nmitaturu passione dnm sed longe dif
 ferent. Erat em ppe patit at ille p
 caud sequit et ingressus sedebat
 cu ministris ut uidet sine **Jeromij** ut
 amore discipuli. uel huana curioitate
 scire cupiebat quid iudicaret de dno
 pontifice utru cu neci adiecit. an fla
 gellus cesum dmitteret Pontipes aut
 sacerdotu **Cris in omē** Congregatis p
 tibus sacerdotu et tota pestalencia q
 uenacula volebant suis in pdis iudici
 fomd mpanie Unde dicit pncipes aut
 sacerdotu et omē consiliu querebant
 falsum testimoniu contra ihm ut cu mo
 ti tradent. Sed q factu erat iudiciu
 et omia tumultus et turbacore plena
 manifestat p hoc quod subdit Et no
 mouerunt tu imli falsi testes accessis
 sent **Dugem** falsa em testimonia tue
 locu hnt in eid colore aliquo pferunt
 Sed nec color mouebat qui posset
 contra ihm aduicre mendacia qm q
 sent multa gram tribue volentes pncib;
 sacerdotu quod maximo laude sohiby
 ihu qui sic amia irrephensibilis dicit
 et fecit ut nullu veri similitudine tue
 mientico rephensiois mali et multa
 astuti Sequi Nouissime aut uenert
 duo falsi testes et dixerunt hic dicit
 Possim destrue templu dei et post

in uet

triduu redificae illud **Jeromij** Quomo
 aut falsi testes si si ea dicit q dnm
 dixisse legimus Sed fater falsus testis
 e qui non eod sensu dicta intelligit q
 dicit dno em dixerat de templo capis
 su Sed in ipis ubis calumpnat ut
 pauca additas uel mutatis q in ista ca
 lumpna faciunt Saluator dixerat Sol
 uite templu hoc Isti amutat et aut.
 possim destrue templu dei. Vos in
 quit salute no ego. quia illatu e ut
 ipis nobis in feramq manus deinde illi
 utunt. Et post triduu edificae illud
 ut ppe de templo iudaico dixisse uidet
 dno aut ut ostendet aule et pncipis
 templu dixerat Et ego in triduo susti
 tabo illud Aliud e edificae aliud susti
 tare **Cris in omē** Sed quare non
 attulerit in mediu accusacomi de salute
 pabr quia mteoraco eos sup hoc confu
 tauerat **Jeromij** qui aut peps et
 in pacia no inuicem calumpnie locu
 exauit de solo pontifice ut uosama
 mentis motu corpis demonstraret.
 Unde sequit Et surgens pncipes p
 dicit aut illi Nichil respondes ad ea q
 ista aduersu te testificant **Cris in omē**
 hoc aut dixit. uolens abeo in exca
 sabilem repposione dicit ut ex ipa dca
 capiat. mutus aut erat excusacoi
 repposio nullo cam exaudiente Et
 no sequit ihus aut tacebat Item
 solu figura iudici erat ibi ruitate aut
 latronu erat maus; sicut i spelunca
 et id plet **Dugem** Ex hoc aut loco dy
 em q tempore calumpniantu et falsu
 testiu uoces ut nec repposioe dignos
 eos halmq qui no quementia dicit
 aduise eos maxie ubi maus e libo
 et fortat silece q defende sine ulla p
 fetu **Jeromij** Dicitur et q deus
 q q dixisset torquendū ad calumpniū
 Qmo aut ihus magis tacebat ad in
 dignos in pte sua falsos testes et fac
 dices ipios tanto magis pncipis

vita fluebat. **Trifom.** ut aut vend
 rone inuemetes ita sua demerbat ob
 ctatem et in fama ferebant. Sequit em
 Tunc opprietur in faciem eius et colaphis
 cu caderet. **Jeromius.** ut complete
 quod dictu e. Dedi maxillam meam
 alapis et faciem meam non aucti a confusioe
 putatis. Sequit alij aut palmas in fa
 ciem eius dederunt dicentes propheta
 nobis vpe quis est qui te percussit.
Glosa. Innotuit ei hoc dicit q se
 prophetam hui voluit apptis **Jeromius**
 Stultid aut erat vbanabz respondere
 et pphare dicente cu palma puaet
 in fama uidetur. **Cris m omie.** Attende
 aut q euangelista cu firma diligentia
 ca q uident ee exprobratissima oport
 nihil occultans aut veritadab sed glaz
 exstimas maximo dnatore orbis tra
 p p nobis talia sustins. hoc aut legas
 qtmue hoc nec menti m scribas et in
 hys gtemur **Aug de qibz eum** quod
 aut dicit e. Opprietur in facie eius. p
 nauit eos qui pnaa gre eius repuit
 Item tanq colaphis cu redit qui
 ei honores suos pferit. Palmas in fa
 ciem eius dant. qui p fida cecati cu
 non venisse affirmant tanq pnciam
 eius exetmiantes et repellentes.
Petrus id Aug de qibz eum Inter
 pditas xpi gtimelias trina petri ne
 gatio facta e. quod no omes euante ad
 ordine narrant. lucas an oplicat p
 temptacoem petri tue demu gtimelias
 dm Et matheus et marcus cas pmo
 gmemorant. et deinde petri temptacoem
 Sit em sic sequit. Petrus vo sede
 bat foras maris **Jeromius** foras se
 debat ut uidet opitid rei et no appm
 quabat ihu. ne ministris aliq suspicio
 nasceretur Et qui cu detentat m gtmu
 dit plu efferbiat ut gladiu euagma
 uit et auricula ab pderet. qndo gtm
 melia xpi audiuit negator effiat
 et vilis puelle minas non sustinet
 Sequit em Facto est ad eu vna

ancilla dicens Et tu cu ihu nazaren o
 eras **Paban** Quid sibi uult qui pmo
 cu prodit ancilla cu viri magis cu po
 tuerint cognoscere. nisi q aste sepus p
 care i neco dm uidetur et eius passioe
 redimetur. Sequit. Et ille negauit to
 ram hantibus Nestro quid dicit. palaz
 cord ombus negauit quia se mani festai
 opauit aliud diceba se nestare endit
 quia p saluatore adhuc mori noluit. **leo**
papa Ob hoc aut scit appet heptae
 pmissus e ut in etae pncipe remedit
 pme ronderet et nemo auderet de sua
 uirtute confidere. qn mutabilitas pnculu
 nec beatus potisset euade. **Cris m omie**
 Non solu aut semel sed et pds et tero
 negat in breui tpe unde sequit. Et
 cuncte aut illo iam ad. uidit et dalia an
 cilla et ait hys qui erant ibi et hic
 erat cu ihu nazareno **Aug de qibz eum**
 Intelligit aut postqu exyt foras
 ad id semel negasset gallus canauit
 pmi p marcus dicit **Cris m omie**
 Ut andat q nos vox galli qd a ne
 gatioe detinuit neq memoriaz sue
 passioe reduxit. **Aug de qibz eum**
 Non aut foras ante sanua itm negauit
 sed cu redisset ad foai. Nam em iam
 dixerat et foras uidit cu alia ancil
 la sed ad exeret cu uidit. i cu surgit
 adidit. Et dixit hys qui erant ibi
 i qui simul aderant ad ignem i attris.
 Et h erat cu ihu nazareno Ille aut
 qui foras exierat hoc audito regress
 e ut se q purgaret negando sine qd
 e credibilis no audiuit q de illo dictu
 fuit cu foras exeret et pgea qua
 redyt qd dictu e a dixerat ancilla
 et ille alius q ducas gmemorat. Et
 et itm iurauit cu iuramento quia no ro
 ui hamer. **Jeromius** Sao quosda
 pio affectu egra aplm petru load huc
 ita mptatas ut dicent petru hanc
 negassa non deu et ee sensu Nestro
 homer quia pro deu. hoc quid frus
 lu sit prudens leas intelligit. Si

~ ~ ~

